Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Ах ти, підлабузник страмнючий, ах ти, безбожник нещасний!
Бач, що утнув — Миколу Чудотворця начальником своїм підмінив....

перець

№ 7 (785). Рік видання 42-й

Ціна номера 12 коп.

КИЇВ. КВІТЕНЬ 1968

Мал. К. ЗАРУБИ

— Вибачте, але Семен Іванович зайнятий. Зараз у нього на прийомі аж троє...

Кіт і Муха

БАЙКА

Господар тільки з двору,
А Кіт — в комору.
Прокравсь до діжечки тихцем
І ласує сальцем.
Так захопився, що й незчувся,
Як двері — скрип!..
(Господар повернувся).
— Ой лишенько! Оце так влип!—
З кутка в куток
Кіт скаче по коморі.
— Ох ти ж нещастя!.. Ох ти ж горе! —

Кіт скік сюди, Кіт стриб туди.
— Ой не минуть біди! —
Коли в цю мить
Де не візьмися Муха.
В Кота під вухом
Пролетіла
Й на сало сіла.
Зібравши всю котячу злість,
На всю комору Кіт як занявчить:

— Так от хто наше сало їсть!
Хапайте злодія, держіть!
І Муху зцапавши,
Кіт до господаря відправив
Для розправи.
Господар Муху покарав,
Щоб більш не крала,
А Васьці дав
Шматочок сала.

Віктор ЧОРНОГОР.

м. Нова Прага
Кіровоградської області.

Здоровенькі БУ-ли!

Лист А. С. ВАНІНУ — начальникові Вінницького територіального управління по матеріально-технічному постачанню.

Здоровенькі були, вельмишановний Андрію Степановичу!

Дозвольте мені на початку цього листа трішечки пофантазувати. Насамперед дозвольте мені уявити собі, що недалечко від обласної Вінниці, в районному Козятині, живе собі та поживає ваша рідна тітонька по маминій лінії, дуже симпатична особа, яку ви ніжно любите й частенько, як і личить доброму племінникові, втішаєте її всіляками подарунками. Ця хороша родацька традиція не забула постукатись у ваше серце й напередодні нашого радісного весняного свята.

— Наташо! А ти відчуваєш, що вже в повітрі Першотравнем пахне,— кажете ви своїй старшій доньці.

— Відчуваю, папінька, або що? — цікавиться Наташа.

— Та доведеться тобі тьотіньку провідати. Ми тут з мамою святковий подарунок їй приготували, то ти завтра сідай у приміський поїзд і катай у Козятин.

— Добре, папінька, я поїду, але тільки не приміським. Приміським нецікаво! — каже Наташа.

— Таке вигадала! Це ж година їзди, та й Козятин.

— Година, папінька, мене не влаштовує. Я поїду до тьоті довшим маршрутом.

— А це ще яким таким довшим?

— А таким. У Вінниці я сяду в поїзд Москва—Унгени й доїду до Кишинева. В Кишиневі зроблю зупинку, подивлюся молдавську столицю, а потім візьму квиток на поїзд Кишинів—Одеса. В Одесі візьму квиток на поїзд Одеса—Київ і поїду в Козятин. Це, папінька, влетить тобі, правда, в гарну копієчку, але інакше їхати до тьотіньки я не збираюся. Не заперечуєш?

— Ну, ладоньки. Катай, моя лапонько, хоч через Норильськ, коли тобі так хочеться. А за грошима діло не стане, моя мазухо.

Правда, чистісінька фантастика, вельмишановний Андрію Степановичу? Я теж так вважаю, але... з одним застереженням. У сфері побуту, у сфері сімейних фінансових відносин — це таки чиста фантастика. З усією категоричністю можу твердити, що такого папашу вдень з ліхтарем у нас не знайдеш! Який-бо, справді, нормальний батько дозволив би своїй доньці таке марнотратство, такі безглуздості примхи!

Ого-го! Та проти нерозумної мазухи була б одразу пущена в хід така педагогіка, що тільки держись, баламутко!

А от у сфері наших економічних стосунків, у сфері тих фінансових відносин, де гроші вже «не мої», а державні, — подібні фантастичні штучки в нас трапляються, і ніхто їх фантастикою не вважає.

Ну, от вам приклад, вельмишановний Андрію Степановичу. Ще зовсім недавно Кам'янець-Подільський автоагрегатний завод виробляв картери для коробки перемінних передач. Чавунні заготовки автоагрегатному заводові поставляв по кооперації Барський машинобудівний завод, де за директора товариш Мухей править. Все йшло добре, все було гаразд. Та наприкінці минулого року Кам'янець-Подільському заводові сказали:

— Тепер ви будете виробляти лебідки для автомашин «КРАЗ», а картери вироблятиме Смоленський завод.

Ну, лебідки, так лебідки. Адміністрація заводу заздалегідь сповіщає своїх барських колег: так і так, дорогі товариші, тепер ми вже робимо лебідки, а картери віднині робитимуть у Смоленську, отож, просимо ласкаво, відвантажуйте тепер свої чавунні відливки не на Кам'янець-Подільський, а на Смоленський завод. Так спочатку й робилося. Але раптом якась зла муха вкусила товариша Мухея, і його неначе підмінили.

— Віднині,— наказав товариш Мухей,— чавунні відливки знову відвантажувати на Кам'янець-Подільський.

— Так Кам'янець лебідки тепер робить, а не картери. Картери тепер робить Смоленськ,— здивувалися відвантажувачі.

— Не моє діло! Хай що хочуть, те й роблять, а відливки адресувати в Кам'янець.

І покотилися залізничні вагони до скелястих берегів Смотрича, і почалася у древньому Кам'янці-Подільському дурна робота. Кам'янчани в поті лиця свого розвантажують на станції вагони (залізничники відмовляються переадресовувати їх на Смоленськ. Теж чавунний характер!), потім навантажують непотрібне вже їм добро в контейнери і везуть автомашинами аж у Смоленськ.

Ви уявляєте, вельмишановний Андрію Степановичу, скільки людської енергії йде прахом, скільки державних коштів гробиться тільки через те, що товариша Мухея вкусила якась противна комаха. Ну, хіба не фантастика? А товариш Мухей, який часто з олівцем у руках робить економічні висновки, як вигідніше й дешевше жінці борщ варити — з яловичиною чи з свининою,— дивиться на все це пльово. От якби з його власної калитки на вітер летіли такі грубі тисячі, він би на стіну поліз, він би вовком завив. А так що — Мухеєва хата скраю. Він так і каже:

— А я тут при чім? Це мені Ванін наказав так робити. Його й питайте.

От я і питаю вас, вельмишановний Андрію Степановичу,— невже справді ця безглузда вакханалія з возовицею чавунних відливків є вінцем вашої економічної мудрості? Чи, може, товариш Мухей недобрий поговір про вас розпускає?

Чекаю вашої відповіді якнайскорше. А поки що — бувайте здорові!

Як і завжди — від душі і серця!

Од вашого ПЕРЦЯ.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

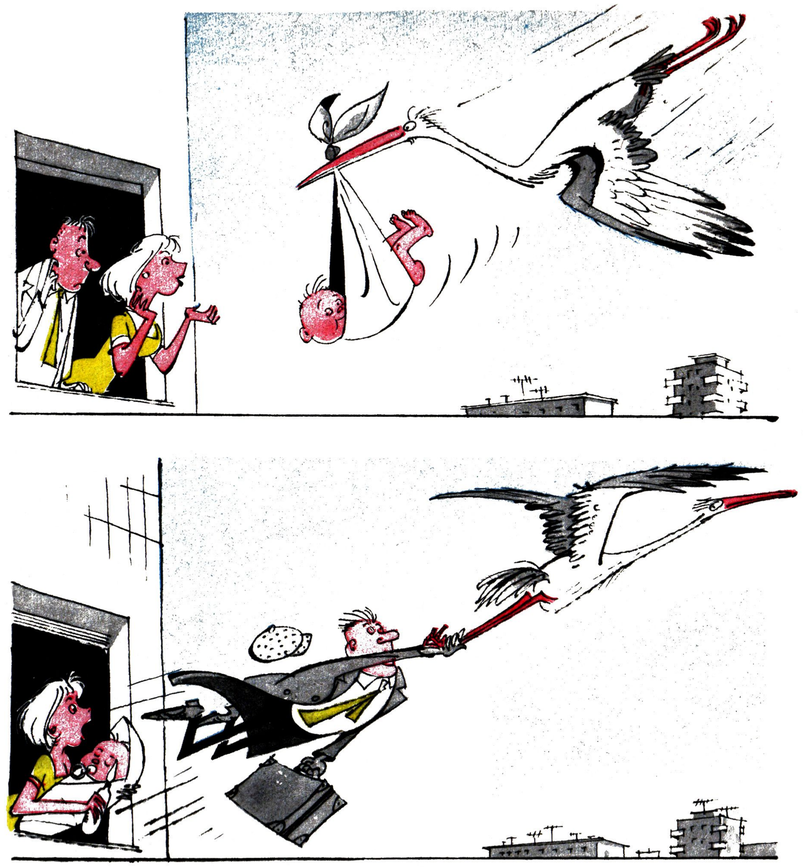

Без слів.

Валентин ЛАГОДА

ГОСТИНА

Приїхав у рідне село чоловік,
Здолав неабиякий простір.
Давненько не був тут —
Збирався кожен рік
Й оце-таки вибрався в гості.

Приїхав змужнілим і дужим —
Силач!
Як руку потисне — аж хрясне!
— Удався Федорин синочок! Ти бач,
Здоров'я яке першокласне!..

Рідня й земляки розривають його,
До себе всяк тягне, до хати,
А в хаті — з порогу ще — гостя свого
Щосили давай частувати.

Доводилось пити за всеньку рідню —
Від прадіда і до онука.
— Ну пийте! Ну ще! Ну та вихиліть! Ну! —
Господар все нука і нука.

І гість вихиля. Бо незручно ж таки
Не випить, скажімо, за тестя.
— Та пийте! — підхоплюють всі свояки, —
Це ж в рідним селі, а не десь там!..

А вранці — лиш вийшов,
Як знов затягли
Його до сусіднього дому...
В очах мерехтять уже в нього столи,
Але ж не відмовиш нікому.

У дядька Охріма за стіл як засів,
То ледве вже звівся на ноги
І глека впустив там (добрячий розсіл!),
Тримати не маючи змоги.

— За ваше здоров'я! — гукають йому
І знову і знов наливають...
А люди все — в хату: — До себе візьму! —
Нема ні кінця, ані краю...

Уже б і спочити,
Та де там! — сиди!
Аж раптом скандал іще виник:
То тітка Горпина ввірвалась сюди:
— Ти що ж, одцурався, племінник?!

Вже гість знемагає,
Вже вибився з сил,
Вже він відчуває відразу.
Не зайде ж, не вип'є, не сяде за стіл —
Сприймають за кревну образу.

...Відпустка кінчалась.
Квиток на четвер.
І знов побажання прегарні...
А в середу в тітки він ледве не вмер, —
Вночі одвезли до лікарні...

Лежав там і думав,
Погрузши в пітьму:
«Чи матиму сильоньки знов я?»
А в вухах настійно дзвеніло йому:
«За ваше, за ваше здоров'я!».

ФЕЙЛЕТОН

РЕКВІЄМ ДЯДІ ГОШІ

У мого сусіда трапилася неприємність. Не глобальна, звичайно, але неприємність. Від кофейника відпаявся носик.

— Викинь і купи нового! — порадив я йому.

— Для чого викидати? — здивувався він. — Припаяти — раз плюнути, тут копійчана справа.

Але справа виявилась не такою вже копійчаною, як здавалося напочатку. Вузького спеціаліста по відпаяних носиках у місті не знайшлось. Після безуспішних пошуків мій сусід взявся за діло сам. В одного радіоаматора знайшовся паяльник, сорок перша квартира презентувала сусіда шматочком олова, хтось дав кислоти, і він власноручно припаяв носика.

Добре моєму сусідові — він інженер, а як у подібній ситуації бути мені, грішному гуманітарію?

За електробритву я не боюся. Майстерні, що беруться за ремонт електробритв, є. Телевізор чи радіоприймач теж не викликають особливих побоювань. Майстрів по ремонту цих агрегатів вистачає. Невиясненим, правда, залишається питання, коли телевізор працює гірше: до ремонту чи після ремонту? Але це, зрештою, дрібні деталі, головне, що майстер прийде. З гріхом пополам можна відремонтувати холодильник, пральну машину, пилосос. Складніша справа з ремонтом підлогонатирача. В Києві, наприклад, за цей ремонт не хоче братися ніхто. Проте й тут є вихід. Підлогонатирач можна підсунути в ремонт під виглядом пилососа, а коли майстрі розберуться, що воно за машина, дивись, він уже й відремонтований.

А тепер, уявіть, що у вас зіпсувалася м'ясорубка. Особисто я боюсь собі навіть уявити, що буде, коли вона зіпсується вдруге. Таке нервове напруження переживати вдруге я не хочу. І уявляти нічого не хочу. Замість цього поринаю у спогади.

Років з двадцять тому у Вінниці на Каліччі, у Києві на Євбазі (нині площа Перемоги), у Харкові на Благбазі, у Одесі на Привозі, в іншому місті на іншому місці, в зеленій фанерній будочці сидів собі дядя Гоша. Тобто в одному місті він звався дядею Гошею, в другому дядею Жекою, в третьому дядею Кузею, в четвертому ще якось. Суть не в тому. Суть в тому, що всі ці дяді були чимось схожими один на одного. Мабуть, своїми золотими руками. І коли я розповідатиму про дядю Гошу, це значить, що я маю на увазі всіх таких дядів від Чернівців до Луганська і від Сум до Одеси.

Як було зазначено вище, дядя Гоша сидів влітку і взимку у зеленій фанерній будці під вивіскою «Артіль ім. Суворова». Тоді було модно давати таким артілям імена геніальних полководців, ніби Суворов все своє життя заливав галоші, а Чапаєв лагодив примуси. Але суть знову ж таки не в тому. Суть в іншому. Суть в тому, що дядя Гоша не був суворо спеціалізованим майстром. Він був майстром на всі руки. І руки ці були золоті. Несіть до нього поламаний велосипед— будь ласка! Через кілька днів заберете його, як новий. Несіть до нього діряву каструлю, і він запаяє її так, що вона служитиме ще й вашим онукам. Поламаний спінінг чи зіпсований примус, дитяча безноса лялька чи м'ясорубка з одламаною ручкою — все це в руках дяді Гоші набирало свого первісного вигляду. Дядя Гоша ніколи не гнався за валом і ніколи не говорив, що план у нього вже виконано й перевиконано, отже йому поспішати нікуди. Дядя Гоша ніколи не посилався на те, що у нього немає запчастин, сировини чи якихось інструментів. Він був дуже старомодний цей дядя Гоша. В його дерев'яній будці не було холу з низькими кріслами, чарівних (поки вони не відкрили рота) приймальниць, бюрократичної писанини і п'яти копій квитанцій. Свою клієнтуру він знав в обличчя, і не було випадку, щоб він переплутав і всунув вам замість спінінга примус чи навпаки.

Його колеги, більш вузькі спеціалісти, сиділи в таких самих дерев'яних будочках і в порядку «швидкої допомоги» лагодили черевики і годинники. Все це робилося, як то кажуть, не відходячи від каси. Клієнт десять хвилин сидів в одному черевикові, чекаючи, поки дядя Гоша шевського профілю наб'є йому на другому черевикові косячок...

Прийшов час, і дядя Гоша пішов на пенсію. Прийшов час, і фанерні будки, щоб не псували вони архітектурного ансамблю міст, були знесені. Замість них виросли з бетону і скла «Комбінати побутового обслуговування». Золотом і неоном засяяли їхні вивіски. Звичайно, дядя Гоша в своїй пропаленій кислотою майці не зміг би вписатися в цей скло-бетонний, золото-неоновий ансамбль. До того ж він був майстер на всі руки, а нині практикується вузька спеціалізація. Якщо ви знайдете майстра, котрий вміє припаяти носика до кофейника, то припаювати носика до чайника він не візьметься ні за які гроші. Не його профіль. На фабриці по ремонту взуття майстер, що підбиває підметки, дуже смутно здогадується, що у черевиків бувають закаблуки. Зате який прогрес, скільки культури в обслуговуванні! Вам не доводиться, згорбившись в три погибелі лізти в закопчену будку дяді Гоші, де пахло машинним маслом, кислотою, іржавим залізом, цибулею, а часом (хай пробачить мені дядя Гоша) і сивухою. Тепер, зайнявши чергу в якому-небудь приймальному пункті, ви маєте змогу відпочити в зручному кріслі, почитати газету і навіть почути легку музику. Коли підійде ваша черга, ви можете також почути:

— Цього в ремонт не беремо!

— Імпортних виробів у ремонт не беремо!

— Зараз немає сировини, зайдіть на початку того місяця!

— Це ви одішліть на завод, їхній брак, хай обміняють, ми не ремонтуємо.

Копійчаний ремонт черевиків, який дядя Гоша робив за п'ять хвилин, відбере у вас два тижні. І скаржитись нікому, бо чарівна приймальниця ні при чому, вона не ремонтує, ремонтують десь далеко, десь «за кадром», і тих, що ремонтують, вона так само ніколи не бачила, як і ви. Може статися, що на відремонтовані (два тижні ви чекали цього дня!) черевики так і не набили косячків. Тоді вам пояснять, що майстер, спеціаліст по косячках, був у цей час на бюлетені.

Коли ви роздавили скло на годиннику, можете сміливо здавати його на приймальному пункті і так само сміливо два тижні користуватися тим годинником, що висить на поштамті. Через два тижні одержавши з ремонту засклений годинник, ви переконаєтесь, що він поспішає на три години на добу, але це вже не суттєво. Суть у культурі обслуговування і в тотальній індустріалізації дрібного побутового ремонту, дрібних послуг.

— Ага, — закинуть мені, — значить, ви проти індустріалізації побуту? У дні, коли у всіх містах відкриваються побутові комбінати, ви тягнете громадян у прадідівську будку? Ви, значить, проти прогресу?

Ні, шановні поборники прогресу, я не проти. Але я за зручність для тих самих громадян, за яких ви вболіваєте. А тепер, як казав Попандопуло, «откажіть мнє ответ» на таке питання. Чому поряд з гігантськими магазинами, індустріалізованими за останнім словом торгівельної техніки, існують кіоски? Книжкові, промтоварні, продовольчі. Існують і не заважають магазинам. Мабуть, тому, що це зручно. Пачку сигарет, коробку сірників, шоколадку синкові, резинку до трусів ви можете купити за рогом, в десяти метрах від свого порогу. Для цього вам не потрібно їхати тролейбусом у спеціалізований чи фірмовий магазин. Чому ж копійчаний ремонт черевика, годинника чи баняка треба обставляти такою помпою?

Два-три роки тому у Києві було кільканадцять майстерень по ремонту друкарських машинок. Зараз замість них на Солом'янці існує цілий комбінат. Може, це й зручно. Для тих, хто ремонтує. А ви спробуйте провезти друкарську машинку трьома видами транспорту з одного кінця міста у інший! Тільки для того, щоб почути:

— Модель застаріла, у ремонт не беремо!

А коли й візьмуться, то злуплять з вас, як з рідного тата. Дешевше купити нову. Ну, про цей комбінат буде окрема розмова.

Кілька слів про ремонт фотоапаратів. Ще зовсім недавно в одній з численних майстерень за копійки вам могли відрегулювати апарат, зробити у вашій присутності дрібний ремонт і на додачу, у вигляді безкоштовної премії, ви ще й мали корисну пораду. Тут був живий контакт з майстром. Зараз цей контакт безповоротно втрачено. За те винайдено так званий «комплексний ремонт». Він полягає в тому, що майстри «за кадром» ремонтують не те, що треба, а те, що вони хочуть, чи вміють. Відповідно «комплексність» коштує втричі дорожче.

А, між іншим, наближається туристський сезон. Не важко уявити, як зручно буде гостям Києва (та й інших міст) відремонтувати черевика чи фотоапарат. Кожен з них мусить продовжити свою відпустку щонайменше на десять днів.

Я за індустріалізацію, і за індустріалізацію побуту зокрема, голосую обома руками. Але індустріалізація мусить перш за все служити людині, а не справній цифрі у барабанному звіті. Нам потрібні гігантські індустріалізовані комбінати, але будочка дяді Гоші не стоїть їм на заваді. Хай вона виконує роль швидкої допомоги.

Нічого гріха таїти, часом у нас зносять цілком придатний дерев'яний міст в надії на те, що колись на цьому місці буде збудовано залізобетонний, і люди роками їздять двадцять кілометрів в об'їзд.

Сліпа любов до гігантоманії і справної цифри може довести до хімічно чистого абсурду що завгодно. Навіть таку потрібну річ, як індустріалізація служби побуту.

Якось я подумав, скільки металу витрачається на виготовлення штопорів і консервних ножів, і мені стало страшно. Невже так важко індустріалізувати і цю побутову галузь? Замість того, щоб випускати мільйони штопорів і консервних ножів, можна відкрити приймальні пункти, куди ви здаєте пляшку вина чи банку консервів. Тижнів за два ви можете прийти і, посидівши годинку-півтори в зручному кріслі, без всякої замороки одержати свою пляшку відкоркованою, а банку консервів відкритою. Тільки не губіть квитанції, бо може статися, що замість пляшки коньяку «Одеса», вам всунуть пляшку рафінованої олії, а так — сервіс повний.

Микола БІЛКУН.

ЛІТЕРАТУРНА ВЕСНА

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

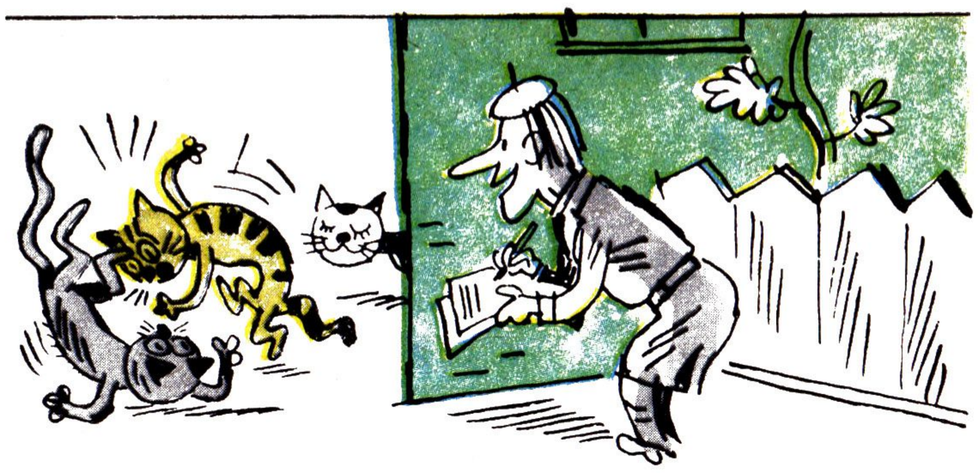

— Так, так! Прекрасний сюжет для дитячої п'єски.

Пегас спортивного поета.

— Взимку ви здали том значно менший!

— Розумієте... Дні стали довші...

— Мабуть, уже й справді весна, якщо й моя голобля розцвіла...

Співавтори на побаченні.

Телеграфне агентство Перця

УНІВЕРСАЛЬНІ ЧЕРЕВИКИ

ЛИСИЧАНСЬК (Луганська область). Як повідомляє наш кореспондент, місцевий універмаг закупив серію універсальних черевиків. Винахідником нової моделі є Сумська взуттєва фабрика. Універсальні черевики дуже зручні і не довго носяться. Після першого тижня просять каші і своїми роззявленими пащами лякають котів. Успішно заміняють кімнатні мухобивки, а також придатні для імітування таких звукових ефектів, як чвакання та клацання.

ПРЕПАРАТ ПРОТИ РАДИКУЛІТУ

НОВОМОСКОВСЬК Дніпропетровської області. Місцевий завод мінеральних вод освоїв також випуск спеціального препарата для лікування радикуліту. Технологія виготовлення препарата досить проста. Немиті пляшки з дохлими осами і бджолами заповнюються мінеральною водою, сяк-так закорковуються і відправляються споживачам.

Пити цей напій не рекомендується. Його застосовують для натирання поперека хворі на радикуліт.

Досліджується вплив препарата на бракоробів.

ЗАЛІЗО З РУКАВИЦЯМИ

РОМНИ Сумської області. Тут, на лісоторговельній базі, з'явилося особливе покрівельне залізо. Особливість заліза полягає в тому, що його навіть за нарядом голими руками не візьмеш. З легкої руки директора бази т. Кожем'якіна, на кожних 10 листів заліза покупцеві неодмінно впхнуть пару спецрукавиць. За гроші, звичайно.

Першість у відкритті такого заліза належить жителю Ромен Міщенку Г. Т. На доказ свого пріоритету, він пред'явив 16 пар абсолютно непотрібних йому спецрукавиць.

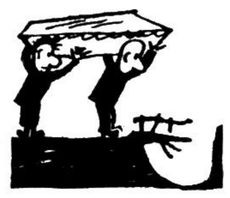

ШЛЯХ ДО БЕЗСМЕРТЯ

Великого успіху у боротьбі за довголіття людей досягли керівники села Залужжя Збаразького району на Тернопільщині.

Відмовившись від ремонту містка, що веде до кладовища, вони тим самим відрізали туди дорогу.

ПО ТОЙ БІК ПЛАНЕТИ

ХАРКІВ. (Наш кор.). Крізь землю провалився трактор «Т-74». Сталося це після того, як дирекція Козятинської районної електромережі здала його Харківському екскаваторному заводу для переробки на бурильну установку «ГБС-64».

Оскільки вже минув рік, а переробленого трактора в Козятині все ще не видно, спеціалісти роблять різні наукові припущення. Декотрі, наприклад, вважають, що під час переробки в Харкові трактор так забурився в глиб заводської території, що на світ білий появиться аж тоді, як просвердлить всю земну твердь.

Отож, шукати свого трактора козятинським електрифікаторам доведеться по той бік нашої планети.

Олесю Терентійовичу
ГОНЧАРЕВІ
З НАГОДИ П'ЯТДЕСЯТИРІЧЧЯ

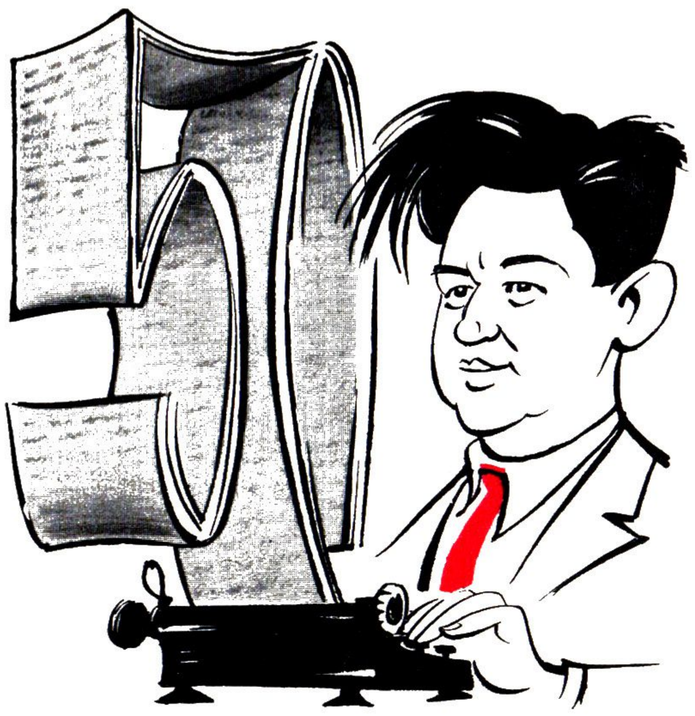

Земля гуде, і лунко дзвонить «Тронка»,
І чути у Козельщині «Ура!» —
Наповнилася чуткою сторонка,
Що ювілей в Олеся Гончара.

З усіх боків його вітають нині,
Бо ж півстоліття — дата! Ще й яка! —
Вітання щирі люди шлють людині,
Що зброю вірну з рук не випуска.

А у вітальні голосні хорали
Вливається і наш перчанський хор,
Бажаєм вам, шановний ювіляре,
Ще не один воздвигнути «Собор».

Степанові Івановичу
ОЛІЙНИКУ
З НАГОДИ ШІСТДЕСЯТИРІЧЧЯ

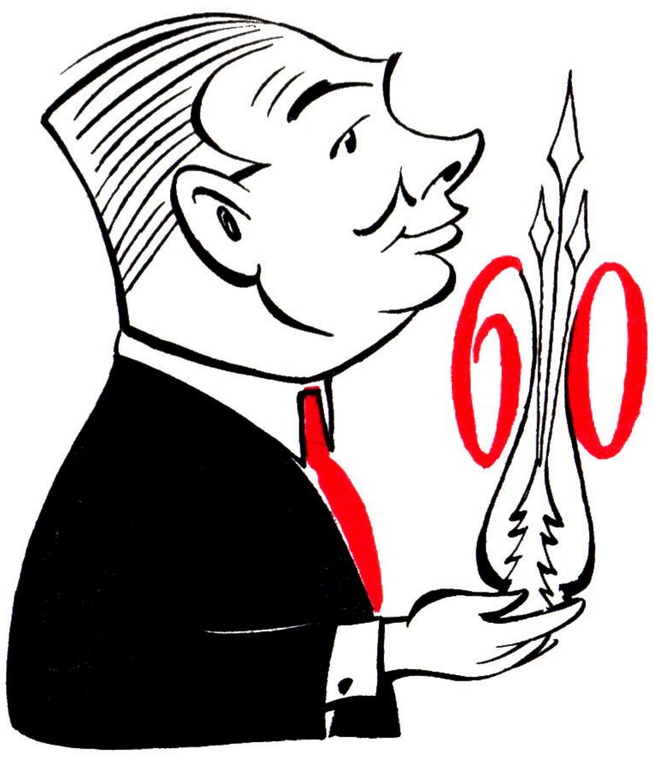

Він міг би теж співать сонети,
Як тихі лірики-поети,
Про солов'їв, про мед бджоли...
Степан ОЛІЙНИК.

Він міг би теж співать сонети,
Писать про мед бджоли і про..
Але, подавшись у поети,
Інакше в руки взяв перо.

В книзі життя велику хуру
Перегорнув він сторінок,
Шпигав пером тим Мацапуру,
І «Карасів», і «дам», і «Кок».

Тож ювіляру шлем привіти –
Хай добрим людям на добро
У нього многі, многі літа
Не притупляється перо.

Дружні шаржі А. АРУТЮНЯНЦА.
Текст Ю. КРУГЛЯКА.

До редакції надійшов фейлетон. Фейлетон Бувалого. Досі ми знали Чесного, Справедливого, Непокірного, Принципового, Пильного. Озброєні скрупульозно зібраними фактами, вони нищівно підсікали коріння під своїми начальниками, співробітниками, колегами. Тепер в сузір'ї псевдонімів, що блимали на темному анонімному небі, з'явилося нове світило. Бувалий.

Бувалий не анонім. Він не боїться назвати своє прізвище. Бо він правдолюб. Він борець... А втім. Про автора потім. Спочатку про його твір.

Фейлетон Бувалого невеличкий. Всього-навсього п'ять сторінок. А скільки в ньому сказано. Яка картина вимальовується перед читачем.

Оброшинський науково-дослідний інститут землеробства і тваринництва західних районів УРСР. Дирекція інституту закупила кілька оленів, кілька страусів, кілька лебедів і кілька фазанів. Створила мікродендропарк в інститутському парку. І все це за державні гроші. І на все це витратила до десяти тисяч карбованців. А один олень з парку втік. І його мусили ловити. Люди з кандидатськими дипломами мусили ходити по лісі за неосвіченим звірем. Отаке неподобство. Отакі злочини. Отака сваволя і директора інституту, і секретаря парткому, і голови місцевкому...

Куца наука Бувалого

Це ми в загальному передали крик авторової душі. Душі, яка не захотіла миритися з тим, що їй не до душі.

А тепер конкретно.

Фейлетон писано напередодні того, як Вища атестаційна комісія мала присвоїти директору інституту В. Г. Вольському ступінь доктора наук.

Фейлетон писав його колега по роботі кандидат сільськогосподарських наук П. П. Гончаренко.

Писав не сам. В квартиру автора, як у штаб руху опору проти дирекції інституту, парткому і місцевкому, зливалися оперативні зведення: «Ще один факт. По головній алеї провели світло. Дуже ясне. Кому воно потрібне...» «При в'їзді на територію інституту у будці стоїть сторож. Ось куди циндрять державні гроші». І хоч під фейлетоном підписався один Б у в а л и й, та в тому Бувалому — всі ображені. Тут маститий доктор, якому директор не вмастив. Звільнив з роботи сина-пияка. Тут кандидат, якого за недбальство понизили в посаді. Тут вчені-невдахи, що на своїх дослідних ділянках вирощували врожай, утричі нижчий середнього врожаю по району. Оці всі втілилися в Бувалого. Сам Бувалий-Гончаренко також з когорти потерпілих. Був завідуючим відділом свинарства — перевели в старші наукові працівники.

Отож Бувалий і вдарив на сполох. Отож в Бувалого і заговорила «громадянська совість». Вченими ще не досліджений зв'язок громадянської совісті з приватно-власницькою кишкою. Але він безперечно є. Дехто бачить громадянську совість тільки через власну кишку. Напхай йому кишку по саму зав'язку, мовчить. Надбери трішки з неї, — на всі заставки загорланить. Десять років Гончаренко-Бувалий був завідуючим відділом. Десять років сидів над підвищенням продуктивності місцевої куцорилої свині. І ні куцорилих, ні їх продуктивності. Дійшов до найбільшого наукового висновку. «Штучне запліднення — юринда. Ведіть свиню до кнура, і буде продуктивність». Мусило міністерство втрутитися. Мусило зупинити вченого. Бо натворив би того племінного стада... Було б, як казав той дядько: що другий то свиня, а свинини ні грама.

Тоді Бувалий не підраховував, скільки грошей держава витрачає на його утримання. Тоді спала громадянська совість. У фейлетоні він також скромно замовчує ці дані. Вже хоч підрахував би, скільки коштів йде на утримання його колег. Отих, що тицькають пальцем на сторожа.

Тепер про оленів та страусів. Там, де нині інститут, колись було католицьке біскупство. Біскуп дав тягу. А те, що створили люди, залишилося людям. Залишився гарний палац, великий парк, пара ставків.

Та передали біскупство під якесь училище. Директор училища був, мабуть, дуже високоідейною людиною, бо скомандував учням: «Ріжте липи. То капіталістичні!»

На щастя, господарство передали новоствореному науково-дослідному інститутові. На щастя, директор інституту виявився великим любителем природи. Парк знову воскрес. Парк ріс разом з інститутом. Приймав під своїми крилами делегації з багатьох країн світу. Науковці подружилися з ним. Після важких пошуків золотого зерна науки, вони брали лопати, обкопували дерева, впорядковували доріжки. Але й тут виповзли бувалі. Скептично загундосили: «Неподобство. Нас відривають від науки. Як це так: кандидат наук з лопатою!..»

Потім завезли в парк кілька отих представників милої фауни. Нехай живе собі, акліматизовується. Може, на базі отого малого дендропарку колись у західних районах України виникне заповідник. Живе людина не один день. Та й діти з усього села тут оченята видивляють. І дорослі відраду мають.

А Бувалому це, як ніж у печінку. «Як це так! — обурюється він. — Кому потрібна ота екзотика? Що вона дає? Треба думати про свиней, а не про страусів»...

Відголос отого самого директора училища. Мовляв, іноземному страусові обладнали клітку, а своя, наша свиня рохкає на звичайній свинофермі...

Сиджу оце і думаю.

Важко тепер доводиться отим бувалим.

Хочеться за свої особисті образи розквитатися зі своїми особистими недругами, хочеться підставити комусь ніжку. А воно не виходить.

І не вийде.

Не вийде, бо не всім, слава богу, полуда заздрощів засліплює очі, не всі плутають грішне з праведним, громадське з особистим.

Не всі підходять до життя з мірилом куцої науки Бувалого.

Є. ДУДАР,
спец. кор. Перця.

с. Оброшино
Пустомитівського району
Львівської області.

НЕ ЦІНУЮТЬ У НАС ПОШТИВОСТІ

ГУМОРЕСКА

От все торочать мені: будь чуйним, Цедунько, люби людей. А навіщо це мені товкмачити, коли я зроду такий. З першого погляду люблю людину. Не встигну ще як слід роздивитися, а вже люблю її, ріднесеньку.

А що вже в розмові поштивий — так і не говоріть. Щоб я ото кому-небудь бовкнув, приміром, «будь ласка» — та грім мене побий! Тільки — «будьте ласочка». Або, приміром, є такі, що на чиюсь просьбу отак тобі й бухають:

— Не можна.

Немає! Немає у мене таких-от слів, які тільки відштовхують людину! Хіба язик усохне, коли скажеш люб'язненько:

— Не можнечко.

І піде людинонька від тебе окриленою і підбадьореною.

Багато є таких, которі вітаються з людьми так, наче копійку в картуза кидають!

— Драсте! — гукне на ходу — і гайда далі.

А я з усією шанобою та ще й капелюха при цьому зніму:

— Драстечко, голубчику!

А мені торочать: більше, Цедунько, уваги до людини. А куди вже далі, я вас питаю? Заходить, приміром, людина, починає розпитувати. Бачу — не до мене потрапила, рідненька. Дверима помилилась. Але я цій людині не скажу: не туди зайшли. Я запрошу сісти, розпитаю, що і як. Слухаю півгодини, годину. Нічого інтересного. Але, що поробиш, поштивість — перш за все.

Отак послухаєш, поспівчуваєш, а потім розтолкуєш, що по цьому питанню треба вліво повернути, а ви повернули, дорогенький, направо.

От у такі хвилини особливо відчуваєш, що значить проявити поштивість. Тільки прикро, що не кожна людина розуміє це. От приклад: ідеш вулицею, а назустріч дівчина. Хустиною очі прикрила, плаче. Питаєш лагідненько:

— Ви по якому питаннячку плачете, дівчинонько?

І що б ви думали? Гляне на тебе чортом, та ще й вилає. Іди, скаже, чортів сероводород, і не чіпляйся до прохожих.

То давно відомо, що бути поштивим, це все одно, що тримати палець між одвірками. Не звик ще народ до поштивості.

От взяти, хоча б, мого бухгалтера Івана Юхимовича. У дитинстві ми з ним жабеняток у ставку били, з одного ж села. Так, бувало, поки він одне вб'є, то я штук десять. А таку-у-у сви-и-ню підклав!

Потрапила якось мені на очі заява Івана Юхимовича з проханням прийняти його синочка в дитячі ясельця. Здригнулось моє серце, наче хвилею теплою обдало. Може, тут і земляцькі почуття з незабутніми жабенятами зіграли свою роль, не знаю, але викликаю Івана Юхимовича і кажу йому:

— Може, й дорікатимуть мені, Іване Юхимовичу, у приятелізмі, але хай... Веди свого манюнього у дитячі ясельки!, — і наклав резолюцію на заяві.

Бачу ніяковіє мій Іван Юхимович та все — «дякую, дякую».

— Нічого, — кажу, це святий мій обов'язок піклуватися про людей.

Він ще більше ніяковіє та дякує, а мені так, знаєте, на душі приємно.

— Будь ласочка, — відказую. — Вези свою крихітку у ясельки.

— Ні, ні, — каже він, піднімаючись, — не пора вже моєму хлопцеві в ясла йти. Він уже семирічку кінчає.

Придивився я до заяви — дійсно так. Трохи завалялась у моїй шухляді заява. Всяке буває.

Так ти ж людина! Розуміти повинен! А то, бач, одразу на трибуну поліз. Розплескав на зборах про ті ясла так, що хоч вуха затикай. А про те не подумав, що міг би я взагалі не згадати про його дитину. Та цього не оцінив. Ну, на зборах, конешно, знайшлися любителі підлити масла у вогонь. І пішло, закрутилось...

Повикопували деякі інші промахи та недогляди, — декотрим тільки подай щось гіркеньке, — і таку ватру роздмухали, що спасу немає.

Тепер я вже працюю на районному пункті метеостанції. Складаю зведення погоди у цьому мікрорайоні. І так важко буває. Знаю ж — чекають людоньки добрих вістей. А я напишу, що їх, рідненьких чекає мороз, вітер поривчастий аж до сильного. А навіщо це їм? От і написав, що сьогодні слід чекати дюдю аж до зюзі. А начальник вже викликає. Яснечко: для пояснень.

Оце іду і думаю: не цінують ще у нас поштивості.

Григір МЕЛЬНИК.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

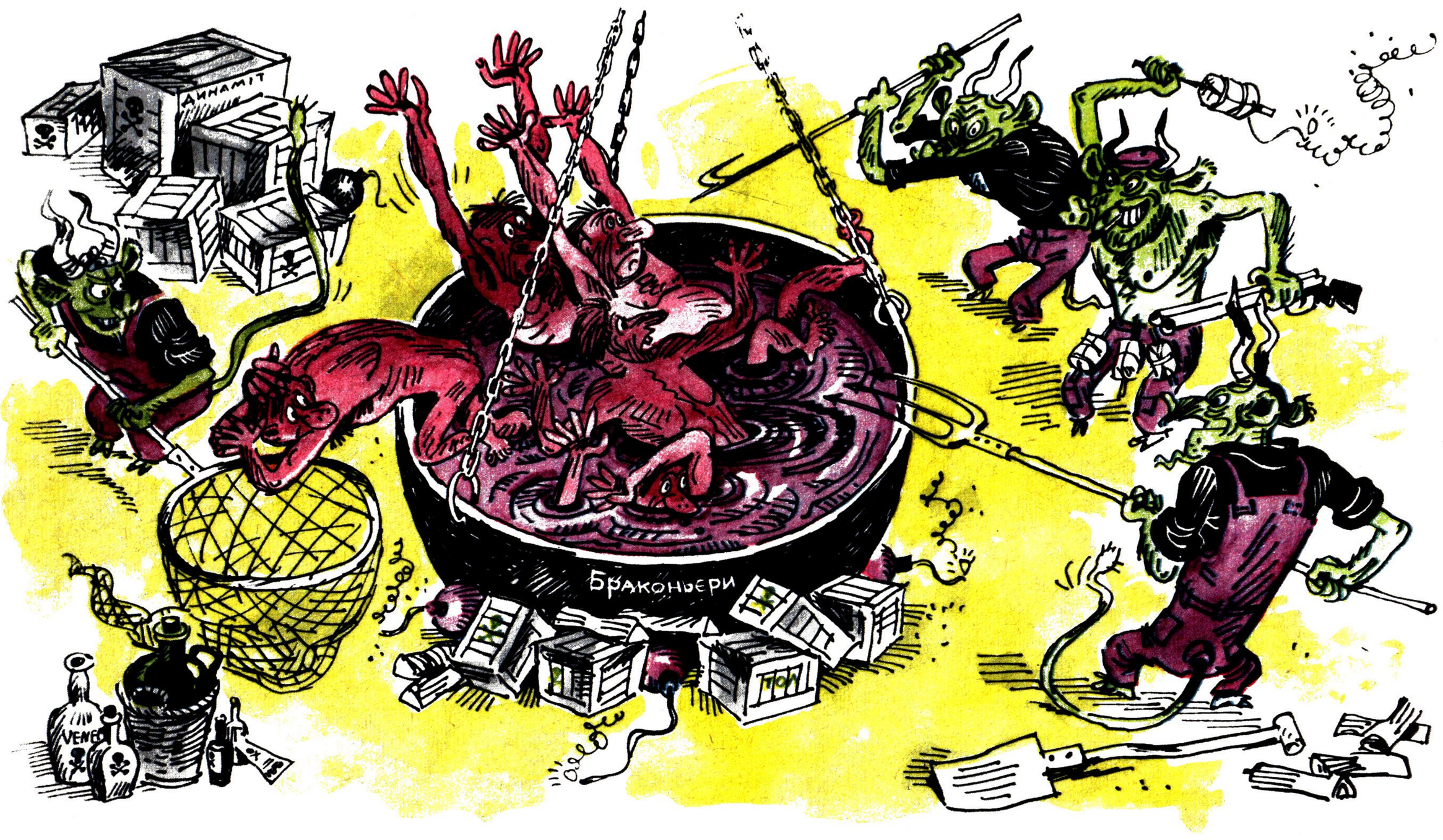

Браконьєри на тому світі.

Коли хата скраю...

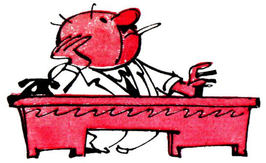

ПЕРЕЦЬ У МІКРОРАЙОНАХ

Не будемо зараз досліджувати, з чийого легкого язика вперше злетіло слово «мікрорайон». Чому «мікрорайонами» називають райони новобудов, на площі яких вільно можуть розміститися такі європейські держави, як Монако, Андора і ще залишиться місце для князівства Ліхтенштейн? Це загадка. Назва причепилася, як реп'ях, і так легко не відчепиться. Але суть не в назві. У «мікрорайонах» живуть не «мікро», а звичайні, нормальні, здорові і рослі люди. У них часом псуються холодильники, часом рвуться черевики, вони часом ходять в кіно. В магазин вони ходять кожного дня, в перукарню трохи рідше, але теж ходять. На жаль, трапляється мешканцям мікрорайону відвідувати і аптеку. Словом, мешканці мікрорайону зовні нічим не відрізняються від мешканців центру. Проте кожен мешканець мікрорайону мусить мати залізні нерви, довгі ноги і міцне здоров'я. Чому? А тому.

Буквально цитуємо лист до редакції:

«Любий Перче! Ми живемо в гарнім місті Херсоні, в новім мікрорайоні. Є у цьому районі 3 Архівних, 2 Садових вулиці, вулиця Рози Люксембург та інші. Тут великі 5-поверхові будинки з усіма комунальними послугами. Живе тут понад 10.000 чоловік. Це все робітничий люд, з заводів. У великих гуртожитках живе 3.000 робітничої та студентської молоді. Все гаразд, але дуже прикро, що в цім великім робітничім районі немає телефону, немає аптеки, немає перукарні, немає пральні. Треба вам викликати швидку допомогу, то мусите бігти 2 з половиною — 3 кілометри».

Аналогічні листи (здавалося, писала їх одна людина) редакція одержала з Миколаєва, з Івано-Франківська, з Харкова, Дніпропетровська та багатьох інших міст. Чимало наших дописувачів скаржаться на погану роботу транспорту в мікрорайонах. Транспортникам від сатириків і гумористів дістається. Але не в усьому й вони винні. Коли людині за кожною дрібницею доведеться їхати автобусом чи тролейбусом у центр міста, ніякий транспорт не витримає.

Начитавшись таких листів, Перець вирішив надіслати в деякі міста своїх гінців подивитися на місцях, що ж воно в мікрорайонах діється. Полетіли вони літаками, поїхали поїздами, а один тролейбусом. Щоб не казали: «Чуже побачив під лісом, а своє не бачиш під носом», Перець одного з гінців послав мандрувати по мікрорайонах Києва.

І от гінці повернулися. Читайте їхні враження нижче.

Факти підтверджуються

Той, хто давно не був у Харкові, вже не впізнає його. Місто росте. Місто будується. Воно давно перейшло свої старі межі. Вже майже забудоване Павлове Поле. Швидкими темпами росте житловий район Селекційної станції...

Держу путь туди. Тролейбус іде маршрутом: Центр — вул. Байрона. У вагоні і сидять і стоять густо, щільно. В руках у більшості людей авоськи з «хлібом насущним». А на устах далеко не романтична лексика.

Уже тут, у тролейбусі, підтверджуються перші факти з листів.

— Отак ішачу кожного дня,— каже молода жінка з повною авоською.— Везу додому і хліб, і сіль, і сірники. У нас, на вулиці Ньютона, цього зараз не купиш. Наш 27 мікрорайон, як бачите, «постачається» з центра. А своя торгівля буде колись...

— А 25 мікрорайон змагається з 27-м! — іронізує сусід молодої жінки.

— Ну з 25-м не жартуй. У них уже і поштова скринька є. І телефон-автомат стоїть!..

— Іменно стоїть! Стоїть і не дише!..

Факти нанизуються один на один. І ось я вже, як кажуть художники, «на натурі». Міряю гектари мікрорайонів Селекційної станції...

У Харкові проживає більше мільйона людей. І 100 тисяч з них — у цьому новому житловому районі. Сто тисяч! — справжнє велике місто. Люди живуть тут, відпочивають, учаться. Звідси їздять на роботу. Проводять тут і свої два вихідні, і свята.

Одним словом, як пише у своїй книзі один компетентний харківський будівельник: «Центр ваги міського життя переміщується в житлові райони. Тут кожен може знайти собі заняття у вільний час: попрацювати в технічному гуртку, пограти у волейбол, побувати на концерті, в кіно і т. д. І хоча загальний ритм міського життя не уповільнюється, він разом з тим здається спокійнішим, завдяки правильній організації житлового району».

І мої спостереження цілком збігаються з спостереженнями заступника голови Комінтернівської райради м. Харкова т. Кругового.

— За малим винятком,— каже він,— вся територія Селекційної станції входить у наш район. І ось вам картина на сьогодні. На 100 тисяч населення тут один кінотеатр. Спробуйте попасти туди! Будинку культури у нас немає. І Палацу піонерів теж. На таку кількість люду лише 2 маленьких філіали поліклініки. Тепер про «комплекс обслуговування», як люблять говорити будівельники. Я живу в упорядкованому мікрорайоні, а ходжу по хліб мало не за кілометр. Третій рік у 8 і 9 мікрорайонах будують магазини та ніяк не збудують. Шість мікрорайонів сидять без телефону, а три-чотири навіть без поштових скриньок. Дуже ріже транспорт.

— Недавно,— розповідає завідуюча аптекою № 253 (вул. Байрона, 197) т. Шаєва,— ми пережили дуже велику неприємність. Жінка руку зламала. Мало не три години мучилась, поки ми бігали викликати швидку допомогу. Ми ж без телефону сидимо! Аптеку відкрили в 1966 р., а телефону так і не поставили. До речі, і в дитсадку його теж немає. І це в Харкові — місті високої культури і техніки! Та я на місці начальника Харківської АТС т. Литова згоріла б від сорому.

— А чого йому горіти? Він уже звик до цих фактів,— каже начальник управління капітального будівництва міськради т. Хорунжий.— Тимчасові пересувні АТС не поставив. Приміщення для АТС не будує. Це про телефонізацію. Тепер про школи. У шести мікрорайонах групи «Б» повинні були збудувати 9 шкіл, а здали лише 2. І взагалі треба сказати, що наші будівельники систематично не виконують завдань по «комплексу обслуговування». Будинки здаємо, а магазини, майстерні, їдальні залишаємо на завтра...

— А тут ще малі форми заїдають! — посміхнувся один з співрозмовників.

— Що? Естрада?!

— Та ні. Це з лексикону будівельників. Дуже некрасиво в нашому районі Московський проспект забудували. Так у зв'язку з цим, кажуть вони, треба буде збагатити його «архітектурою малих форм і будинками установ обслуговування з великою кількістю скла, алюмінію...». От оцих «малих форм» нам і не вистачає. У 27, 27-а, 28 мікрорайонах навіть такої «малої форми» як поштова скринька немає. Ми вже не кажемо про «установи обслуговування» з скла та алюмінію... Тут близько ні картоплі не купиш, ні черевиків не полагодиш.

Отак покищо живеться людям у більшості мікрорайонів Селекційної станції.

Ми б дуже хотіли порівняти їх з більш впорядкованими. Але не змогли.

«Річ у тому, — пояснює у своїй книзі про Харків компетентний будівельник,— що у нас іще немає мікрорайону з закінченим комплексом культурно-побутового обслуговування».

Нам тільки залишається підписатися під цими авторитетними рядками.

Авторитетними тому, що Володимир Олексійович Фомін не лише автор книги «Харків будується», а й заступник голови виконкому Харківської міськради, який відає тим новим будівництвом. Побажаємо йому якнайшвидше добитися в харківських мікрорайонах бодай одного закінченого комплексу.

Ол. ГРОМОВ,
спец. кор. Перця.

м. Харків.

ДОДАТКОВІ КЛОПОТИ

НА ОСНОВНИХ ОБ'ЄКТАХ

ДАРНИЦЯ. Окраса нового Києва. Тут житлові масиви з'являються, як у казці. Воскресенська, Русанівка, Березняки...

— Скажіть, а де масив Водопарківський?

— Їдьте трамваєм. Тридцять четвертим. Зійдете там, де вже ніщо не ходить. Ото і Водопарківський. Тримайтесь отих людей, що несуть молоко і хліб. Це тамтешні.

Ось він, Водопарківський. Будинки-красені всміхаються велиними вікнами.

— Добрий день! Вибачте, ви тут живете?

— Добридень! Тут. Он мій будинок. А ви що, отримуєте тут квартиру?

— Отримую — зблехав я.

— Не знаю, як вам тут сподобається. А я й сьогодні дав би драпака ближче до центру.

Диван. Тікати від сонця. Тікати від води, від лісу, від свіжого повітря і спокою...

— Не розумію вас.

Він хвильку помовчав.

— Ви не знаєте, де можна дістати нервів, кілька порцій доброго настрою? Де можна купити трохи дорогоцінного часу?

У мене по спині побігли мурашки. Я покосився на його бороду, на патли...

— Я науковець. Медик...

Ясно. Зараз ще скажеш, що ти цар Давид, або мудрець Соломон.

— ...У нас, на масиві, на 18 тисяч населення є один хлібний магазин, два овочеві, два молочні, один кулінарний, один газетний кіоск і одна перукарня. Оце і все. Поліклініки нема. Аптеки нема. Майстерень і всього іншого нема. Навіть телефонів нема. Треба викликати швидку допомогу чи подзвонити в міліцію, ноги на плечі — і пішадрала на інші масиви.

Він торкнув мене за плече.

— Бачите оту недовершену споруду? Що це?

— Якийсь будинок...

— Консерва. Законсервоване будівництво побутового центру. А знаєте, скільки та консерва коштує? Зараз підрахуємо. 18 тисяч населення. Хай п'ять з них щодня простоюють по годині у хлібному магазині, в молочному, у перукарні, по годині добираються до міста в промтоварні магазини, у ремонтні майстерні, ательє, в поліклініку, на пошту... Чотири години втрачає людина щодня. 1456 годин на рік. П'ять тисяч людей на рік тратять 7.280.000 годин. П'ять тисяч жителів Водопарківського масиву за рік втратили в чергах і побіганьках 83 роки дорогоцінного часу. А скільки настрою, скільки нервів! Тепер ви мене розумієте?..

Тепер я розумію. Тепер мене зацікавило інше. Тому й звернувся до начальника ЖЕК № 920 Г. П. Плескачова.

— Не скажете, хто отой побутовий центр будував і чому його замаринував?

— Чому ж не скажу. Цей побутовий центр уже мені всю центральну нервову систему зіпсував. П'ятий трест «Головкиївміськбуду» його будував. А заморозили... Хтось на генеральному плані зафарбував його у червоний колір. Мовляв, об'єкт закінчено. Керуючий трестом П. С. Стремоух клявся-божився, що він таких даних не давав. І тепер чорт не розбере, хто винен.

Чорт не розбере, бо він не будівельник. А заступник начальника «Головкиївміськбуду» І. Т. Кушніренко розібрав.

— Винен відділ капітального будівництва міськради. Він включає у плани, виключає з плану. Начальника цього відділу В. В. Прупанова спитайте.

— А ми тут при чому? — відхрещується В. В. Прупанов.— Нами тем командують. Нам кажуть: «Житлові об'єкти — основні. Магазини, перукарні, майстерні, поліклініки і інші підприємства сфери обслуговування — додаткові»...

Отак кивають один на одного. Цікаво, якби, боронь боже, когось з тих кивальників, приміром, апендицит схопив. Привезли його до лікарні. Прийшов цей медик бородатий, що тікати з Водопарківського масиву хоче. Чиркнув скальпелем, відрізав рудиментарного відростка. Повернувся і ходу.

— Куди ви? — лементує хворий. — А шкіру хто латати буде?

— Для нас основні об'єкти — рудиментарні відростки. А шкіра об'єкт додатковий. Потерпіть тимчасово. Ми виконаємо план по видаленню апендицинів, а тоді перейдемо на латання шкіри...

А що, якби, знову ж таки боронь боже, ще хтось переплутав та в історії хвороби різвище пацієнта червоною тушшю замазав. Мовляв, об'єкт уже зашито... Що тоді було б?

Ол. ОЗЕРЕНКО.

МОНОЛОГ ОПТИМІСТА

ДИВНІ ЛЮДИ мої сусіди. Знаєте, як вони проводять вільний час? Пишуть скарги. Стислі і розгорнуті. Колективні й індивідуальні.

Вперто і невтомно обббивають пороги райвиконкомів і міськради, штурмують громадські приймальні і редакції. Якби цю енергію відповідно спрямувати, то можна було б побудувати стільки автобусів, що навіть у години пік мешканець нашого житлового масиву Кирилівки міг би вільно доїхати до своєї оселі.

Я, каюсь, теж колись писав. Писав про те, що на нашому масиві (по науковому — мікрорайоні) квартири погано опалюються, що у нас немає жодної взуттєвої майстерні, немає ательє по ремонту холодильників, телевізорів тощо. І що ж? Від тієї писанини мені не зробилося ні холодно (холодильник і досі не працює), ні жарко (батареї, як були, так і залишились ледве теплими). Виконком Амур-Нижньодніпровського району, куди я звернувся, залишився німий до скарги, як зараз мій телевізор.

Хотів я другу скаргу писати, але передумав. Совісті не вистачило. Бо чого варті біди нашого житлового масиву в порівнянні з іншими мікрорайонами. Взяти, скажімо, вулицю новобудов — Мандриківську — в районі заводу «Сільгоспагрегат», або Кіровський житловий масив. Тут не те, що ательє,— бані немає, перукарні немає, жодного кіоску «Союздруку». В районі новобудов на вулиці Титова немає пункту прийому одягу в хімчистку та прання. А взяти такі відомі мікрорайони, як Фрунзе, Шевченка, Нові Кайдаки — тут взагалі жодної майстерні. Вдумайтеся: жо-дно-ї!

Отже, другої скарги я не писав. І вам не раджу, дорогі новосельці, губити час на писанину. Давайте краще згадаємо, що робили в подібних ситуаціях наші винахідливі працюри. Ну, припустимо, той самий популярний Робінзон. Йому й на думку не спадало комусь скаржитися про погані побутові умови на острові. Він виготовив інструменти і почав сам себе обслуговувати. А вам, друзі, і інструментів не треба виготовляти. Їх можна придбати в магазині «Тисяча і одна» на проспекті Карла Маркса.

Можете, правда, заперечити. Мовляв, за часів Робінзона не було такого чуда цивілізації, як відділ побуту міськради, на чолі з завідуючим С. Д. Юртаєвим. Але вас багато, а тов. Юртаєв один. Відділ побуту і так для вас чимало зробив. Уявіть, скільки енергії витратив цей відділ на підрахунки перед тим, як виступив із публічною заявою: «У Дніпропетровську сума послуг на душу населення складає 12 карбованців 04 копійки». А на якій відстані від вогнищ побуту ці «душі» мешкають,— цей пункт для статистики не обов'язковий.

Перш, ніж сідати писати скаргу про те, що у мікрорайоні не вистачає пунктів побутового обслуговування, сядьте і почитайте книжку «Зроби сам». Там чимало корисних порад. Я, наприклад, озброївшись цією книгою, чудово обходжусь без багатьох побутових служб. І не їжджу по дріб'язкові послуги в центр міста. Перейміть мій досвід, купіть цю книгу і відчуєте, друзі, наскільки легше житиметься в мікрорайоні. Де придбати інструменти для самодіяльного ремонту, я сказав вище.

Передбачаю, мої поради декому здадуться неавторитетними. Мовляв, якийсь новоселець щось там радить. Так ви запитайте в самого голови міськвиконкому Є. В. Качаловського. Переконаний, він мене підтримає. А що йому залишається робити? За тією ж таки статистикою протягом останніх п'яти років Дніпропетровськ посідає серед інших міст республіки по сумі послуг на душу населення передостаннє місце.

Чи не тому це, що не один я такий оптиміст, і побутові послуги ми гуртом перетворюємо у «самопослуги»?

Записав
Ю. ПРОКОПЕНКО.

м. Дніпропетровськ.

МІНЯЮ КВАРТИРУ...

У Луганську мою увагу привернули численні об'яви на рекламних щитах: «Міняю квартиру у кварталі Сонячному...», «Міняю ізольовану двокімнатну квартиру у кварталі імені Ватутіна...». Я здивувався: тільки недавно люди одержали квартири на нових житлових масивах і вже хочуть накивати звідти п'ятами!.. І тут в одній з об'яв я побачив прізвище і адресу свого давнього товариша — Андрія Коваленна...

В тролейбус я сів тільки після третьої спроби, але до потрібної зупинки не доїхав: у кварталі Ватутіна людський потік вишпортнув мене на вулицю. Раніше, ніж треба.

Довелося ще й пішки тьопати.

Двері відчинив Андрій.

— Що ж це ти? — спитав я після привітання. — Іще місце не зігрів, а вже збираєшся тікати...

— Отому і збираюся, — зітхнув товариш, — що поки те місце зігрієш, сам замерзнути можеш: на масивах така теплостіна, що хоч Лазаря співай... Та що там казати: поживи у нас — і тобі багато що проясниться.

Прояснитися почало з першого ж дня.

Хто повірить, що стрижка у перукарні може стати проблемою? А от у тих, хто живе на масивах Жовтневого району Луганська, інша думка. Спробуйте тут підстригтися, коли на тридцять тисяч населення одна перукарня! З популярністю майстрів можуть конкурувати тільки нінозірки.

А нінозірок на екранах кінотеатрів Луганська можна побачити тільки в центрі міста. На масивах жодного кінотеатру немає. Один, правда, будується, тільки так повільно, що новосели поки що любуються звичайними небесними зірками. Здебільшого — закохані. Інші куняють біля телевізорів. Це — ті, у кого телевізор працює. А в кого він зіпсувався, той — не кунює. Того сон не бере, бо для того, щоб відремонтувати телевізор, треба викликати майстра з ательє. А воно — одне-однісіньке на весь Луганськ! Про масиви вже й мови немає...

Щодо мови, то її у новосела взагалі відбирає, коли запитати про його побут. І не дивно. Що можна сказати про таке обурливе становище, коли у п'яти мікрорайонах — лише два гастрономи, одна аптека (яка працює до дев'ятої години вечора!), немає жодного телефону-автомата...

Подивившись на життя-буття в районах масивів, я вже не питав свого товариша, чому він хоче міняти квартиру. З цими запитаннями я звернувся до голови міськвиконкому Г. С. Петрова.

Усе лихо від того, — сказав голова виконкому, — що нові масиви забудовуються некомплексно. Кошти виділяються в першу чергу на спорудження житлових будинків, а вже потім — на культурно-побутові потреби. Звичайно, труднощів у нас ще чимало: і з міським транспортом, і з телефонізацією, але ми робимо все, щоб виправити становище.

Ні, не все робиться у Луганську, щоб мешканці нових масивів жили краще. Далебі не все. Нові мікрорайони існують уже кільна років, значить, було досить часу, щоб подбати про їхній благоустрій. І якби у Луганську енергійніше, краще піклувалися про новоселів, сьогодні не було б потреби у цьому фейлетоні. Як не було б потреби в отих об'явах: «Міняю квартиру у новому районі...»

Л. ШИЯН,
спец. кор. Перця.

м. Луганськ.

АЗІЗ НЕСІН

Такозач

Довгий час я шукав роботу.

Одного разу, йдучи Галатським мостом, розмірковував уголос, що таке самогубство — прояв мужності чи боягузтво?

Раптом хтось ухопив мене за руку.

— Нурі, ти що, збожеволів? Що ти там бурмочеш?

Обернувшись, я побачив свого колишнього однокласника, ім'я якого забув.

— Не знаю, можливо, й збожеволів, — відповів я розгублено.

— Що робиш, як живеш, Нурі?

— Шукаю роботи з ранку до пізнього вечора!

— Давно?

— Майже два роки!

— Хіба так важко знайти?

— Я обійшов весь Стамбул, в усіх установах лежать мої заяви, а відповіді немає!

— Для початку триста лір тобі вистачить?

— Не жартуй, друже.

— Тоді ходімо.

Сіли в таксі. Машина зупинилася біля солідного магазину. На вітрині красувався напис: «ТАКОЗАЧ». Ми увійшли в просторий, добре обставлений кабінет.

— Я просто здивований, — почав мій товариш, — у школі ти був відомий як завзятий ледар. Тебе ледве-ледве випхали з ліцею. Вищої освіти ти не здобув. Ніколи не відзначався великим розумом. І як же це сталося, що ти досі не сидиш у кріслі директора якої-небудь крупної фірми?

— Значить, мені ще чогось бракує... Скажи, будь ласка, а що це таке ТАКОЗАЧ?

— Турецька акціонерна компанія запасних частин.

— А хто твої компаньйони?

— Ніхто. Але на всяк випадок оформив дружину й тестя. Адже, як правило, — покупці більше довіряють акціонерній компанії. Так краще й для сплати податків... Але ти швидко й сам все зрозумієш.

— А чим ти торгуєш?

— А нічим.

— Як? — від подиву в мене очі полізли на лоба.

— Дуже просто. Невже ти бачиш що-небудь у цій порожній крамниці?

І справді, у великому магазині було порожньо, якщо не враховувати пальми у діжці та інших декоративних рослин.

— Наша компанія має свої філіали в Адані, Кон'ї, Ізмірі, Малат'ї та Анкарі. В одній лише Анкарі я маю п'ять філіалів. Директором одного з них я призначу тебе. А поки що — для початку вистачить тобі й триста лір.

— А що я мушу робити?

Він вийняв з шухляди товстий зошит.

— У цьому зошиті записано назви деталей та їх вартість.

Я зазирнув через його плече до зошита й прочитав: «Акумулятор», «карданний вал», «поршень», «маленький конус», «коробка передач»...

— Можеш одразу ж приступити до роботи.

Ми спустилися на перший поверх й підійшли до людини, що стояла за довгим і широким прилавком.

— Саім бей, Нурі бей стажуватиме в нас, — сказав він і пішов.

Я з цікавістю почав стежити за всім, намагаючись якнайшвидше опанувати нову премудрість. Саім бей почастував мене сигарою і поспішив назустріч двом селянам, що увійшли до магазину.

— Селям алейкум.

— Алейкум селям. Заходьте, панове, — дуже шанобливо звернувся до селян Саім бей.

— Що ви бажаєте, панове? Сідайте, будь ласка.

— Дякуємо. Нужда до вас привела.

— Невже трактор зіпсувався?

— Так, трактор... зламалася штепсельна стійка. Роботи в нас по горло, а трактор став. Чи немає у вас цієї запасної частини?

— Штепсельна стійка? Була, але тільки-но продали останню.

— Що ж нам робити? — захвилювались селяни.

— В одного нашого знайомого є, але не знаю, чи продасть...

— Допоможіть, будь ласка, за грошима діло не стане...

— Залиште гроші й заходьте до нас через день-другий.

— Дай аллах тобі здоров'я... Скільки треба?

— Незначна деталь, вона й коштувала в нас 25 лір, але то такий комерсант, що... 250 лір дасте?

Селяни щось там пошептались й поклали на прилавок 250 лір.

— Прийдемо післязавтра... до побачення.

— Бувайте.

За декілька хвилин зайшов ще селянин.

— Чи немає у вас тяглової шестерні?

— На жаль, тільки-но продали, а ось вал є, якщо бажаєте, є... — і Саім бей назвав іншу деталь.

— Але мені шестерня потрібна.

— Її дуже важко дістати, але якщо не помиляюсь, вона є в одного нашого компаньйона, тільки він дуже дорого править.

— Нічого не зробиш, дуже потрібно, бо майже тиждень як трактор стоїть, а що нам без трактора робити.

— Залиште 300 лір, може, ми його вламаємо. Якщо буде вимагати більше, ми самі вже докладемо, а потім розрахуємось.

Покупець одрахував 300 лір.

— Заходьте завтра.

— На все добре.

— До побачення.

Потім зайшли інші.

— Чи немає у вас поршневого вала?

— Поршні є, а ось поршневого вала немає.

І так цілий день. Просили одне, а він пропонував їм інше.

— Поршневий вал є?

— Поршневого вала немає, а ось поршень є.

— Коробка передач є?

— На жаль, немає, є акумулятор, але в одного нашого знайомого, здається, є, хоча і продає дуже дорого... 300 лір. Можемо скласти протекцію.

— О, буду вам дуже вдячний.

— Чи немає у вас акумулятора?

— Коробка передач є, а ось акумулятор є в одного знайомого, можемо вам допомогти придбати цю деталь... заходьте завтра, залиште на всяк випадок 150 лір.

— Дякую.

— Бувайте здорові...

* * *

Зайшов якийсь селянин.

— Як справи, виконали моє замовлення? Вчора я залишив вам 450 лір.

— Дістали, але з великими труднощами, довелося заплатити ще 100 лір. О, він такий комерсант, що...

Клієнт віддав ще 100 лір.

— Швидко до Апостола й забери деталь, — гукнув Саім бей хлопчику.

І так весь час. Коли приходять вчорашні клієнти, Саім бей наказує посланцеві бігти то до Апостола, то до Махмуда, то до Ібрагім бея...

Надвечір приїхав сам хазяїн.

— Ну, друже, як справи? — спитав він.

— Добре, навіть дуже добре.

— Бачиш, своїми товарами ми не торгуємо, а ось увечері в касі майже 5000 лір прибутку. І зошит у нас в повному порядку. До нього ми вносимо тільки справжню вартість товарів. Ну, то як, зможеш працювати в такому стилі? — спитав він мене.

— Звичайно, — відповів я, — навіть зараз можу приступити до роботи.

У цей час увійшли двоє селян.

— Ану, подивимось, яка в тебе кебета, — сказав мені глава «фірми».

— Ласкаво просимо, панове, — звернувся я до селян.

— Чи немає у вас паска для вентилятора?

Я став у позу Саім бея й почав його тоном:

— О, був, був, але тільки-но продали останнього... для штанів можемо запропонувати... але... хоча... почекайте, будь ласка, здається, в одного нашого колеги десь щось було.

— Скільки коштує?

— І не питайте... він такий нахаба, навіть соромно казать... якусь дрібницю він продає втричі дорожче... менш як за 100 лір, мабуть, не віддасть... щоб він сказився, негідник.

Селяни дістали гроші. А я все лаяв неіснуючого колегу:

— Цей безсоромний розбійник... хіба можна за таку дрібницю такі гроші... ось так, друзі, живемо в такий час, що навколо нас самі лише шахраї, шарлатани... сучий він син...

— Так... так... — погоджувалися селяни.

Я так захопився своєю роллю, що зовсім забув про присутність мого шефа. Коли клієнти пішли, я теж подався був за ними і здивувався, коли до мене підійшов мій шкільний товариш і обняв мене за плечі:

— Ну й молодець! Не чекав від тебе таких успіхів за такий короткий час. Доведеться збільшити платню до 500 лір на місяць.

І ось я вже рік працюю, і моя місячна платня досягла 1000 лір. За ці гроші з ранку до пізнього вечора я тільки те й роблю, що всіх лаю. Лаю мого хазяїна, його дружину, дітей, всіх його родичів, а він усе поплескує мене по плечу і каже:

— Молодець... я знайшов саме таку людину, яка була мені дуже потрібна.

Переклав з турецької
Реваз КАЗАЗАШВІЛІ.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

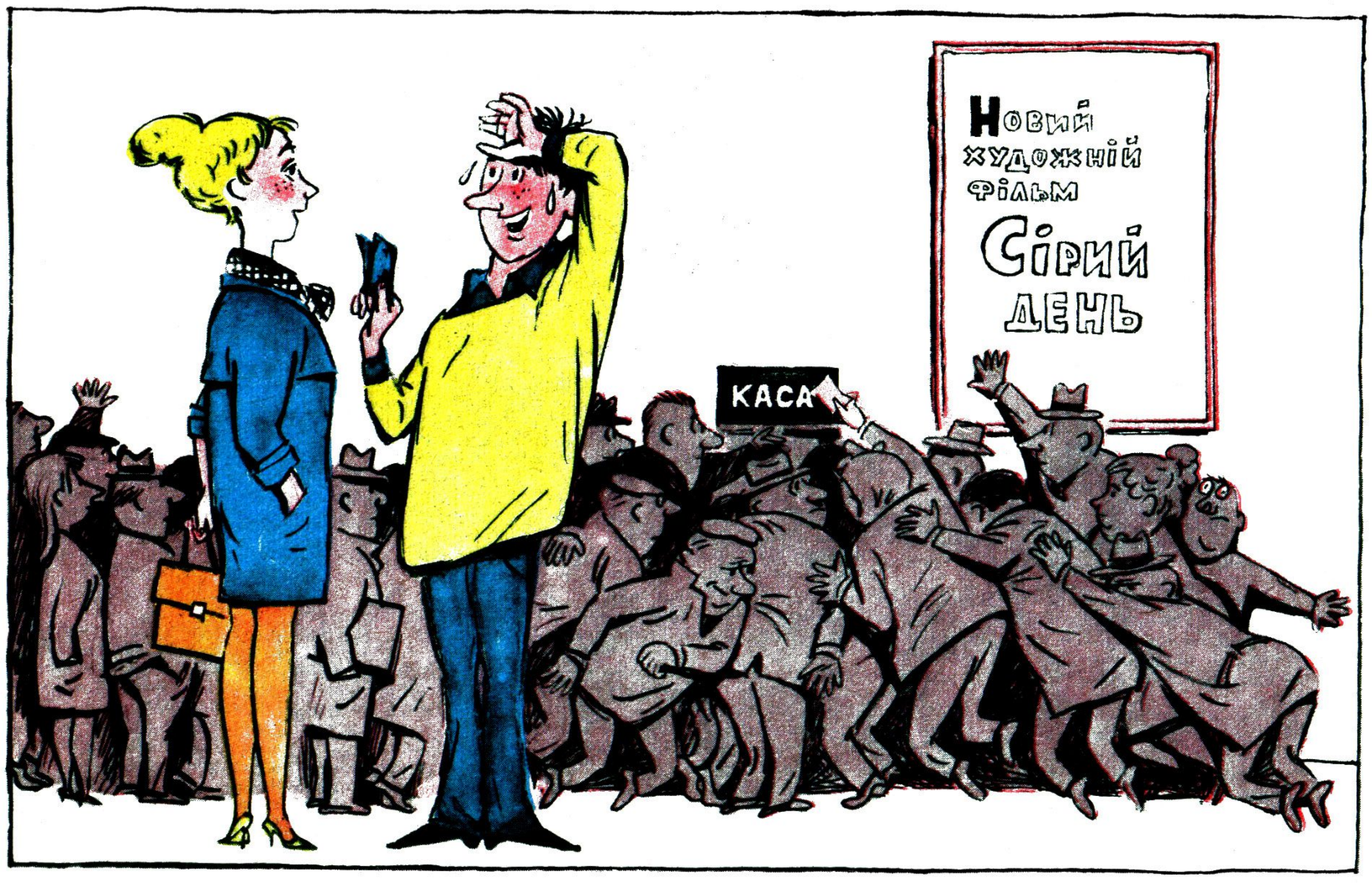

— Що, дуже хороший кінофільм?
— Просто він односерійний.

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

— Можете зробити перерву хвилин на п'ятнадцять...

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

У системі Білопільського змішторгу Сумської області деякі завідуючі і продавці магазинів безбожно змішували грішне з праведним. Одні неправильно уцінені товари збували, інші по завищених цінах виноград продавали, тоннами списували кавуни на коней, хоч ті їх і не нюхали. Чимало ще було різних незаконних операцій і спекулятивних комбінацій.

Про них і написали Перцеві з Білопілля. Як повідомив заступник прокурора Сумської області т. Демченко, факти підтвердились. Директор змішторгу Запорожець і головний бухгалтер Титаренко зняті з роботи. Матеріали ревізії передані прокуророві Білопільського району.

ХОЧ І МОЛОДИЙ, А БОЙОВИЙ

Напочатку відзначимо, що Івано-Франківський виробничий автотрест порівняно молодий, бо почав він діяти десь у липні минулого року. Але, до чого ж оригінально автотрест свою роботу почав, який розгін з перших кроків узяв!

Просить підлегла автобаза, скажімо, запасних частин. У тресті зразу ж реагують, і без довгих зволікань надсилають... інструкцію.

Ще одна автобаза слізно просить покришок, бо в неї чимало машин: — «босі й голі, стоять на приколі»... Трест оперативно надсилає базі... копію наказу.

Буває виткнеться якась низова автоколона та й собі починає щось там просити, чогось там вимагати. І таким допомагає трест, надсилає... добру торбу наказів, інструкцій і форм.

Останнім часом працівники тресту виявили до низових автоколон прямо таки батьківське піклування. Вони про них не забувають і вимагають:— «Щоденних оперативних зведень». І відповідні форми надсилають. Схожі вони на простині, на яких вигаптувано аж 55 пунктів! Пиши, чоловіче, а втомишся, накрийся формою, поспи...

Але ж знаходяться люди, яким не подобається оте батьківське піклування. Ось хоч би і в Чортківській (на Тернопільщині) автоколоні № 3 кажуть:

— Ну, заповнили ми «простиню», вклали до конверта і відправили. Той конверт буде дибати до Івано-Франківська кілька днів. Яка ж воно, в чортового батька, щоденна оперативність?!

Та ще й додають, що колись подібна звітність складалася лише з 5 пунктів. І байдуже, мовляв, обходилися.

О, люди, небораки! А того й не подумають, що в автотресті біля одного пункту всі вертяться. Ім'я йому — канцелярщина!

М. УСАНОВ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

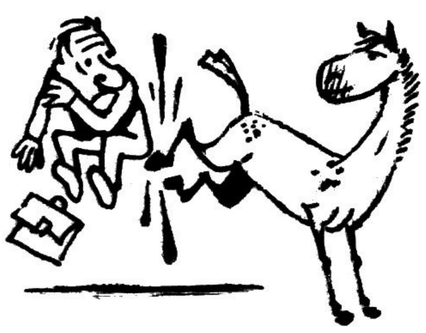

— Ні богу свічка, ні чорту кочерга! — так говорили колгоспники артілі «Ленінський шлях» Козятинського району (Вінниччина) про свого голову Слюзенка М. О.

І мали підставу, бо той дохазяйнувався до того, що бурякову гичку приорали, солому по полю порозкидали, а худобі корму не вистачає.

Про це розповідалося і в листі, що надійшов до редакції «Перця».

Секретар Козятинського райкому партії т. Сиваківський повідомив, що на звітно-виборних зборах Слюзенка колгоспники різко критикували і головою більше не обрали.

Прокотили, як кажуть, на вороних.

З вірменського фольклору

ВДОВИНА КОРОВА

Священик у вдови украв корову,
Привів у церкву й заховав.
А люди бачили — вдові шепнули слово.
Пішла й знайшла.
— Ой, темна голова! —
Сказала жінка — й дрюком як потурить:
— Та як же ти, опудало рябе,
Сюди забралась! І який це дурень
На батюшку висвячував тебе?

ОСЕЛ-ДІДУСЬ

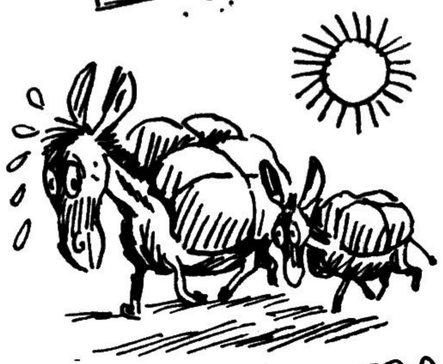

Ослу сказали: — Радуйся, старий!
Онук у тебе народився!..
Осел невесело навколо подивився:
— То й що? Які я маю пільги чи дари?
Нехай народиться і сто онуків —
Не зменшиться на спині в мене в'юків.

КІТ І МИШІ

Кіт лапку притулив до голови
І мишам заявив: — Не буду вас ловити!..
І справді до обіду не ловив,
Бо був сніданком ситий.
А потім кинувся — відразу трьох спіймав.
І знову мишам спокою немає.
— Ти ж клявся, — кажуть, —
лапку підіймав...
— Та то я чухався, — їм Кіт відповідає.

ОБДУРЕНИЙ ВОВК

Розплакалась у матері дитина.
А мати: — Цить! Бо Вовкові віддам...
Почув те Вовк — і майже дві години
Чекав біля дверей...
— Ну от і вір жінкам, —
Не дочекавшися, промовив сам до себе.
І аж завив, задравши морду в небо.

П. КЛЮЧИНА.

Пригоди Перченяти

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ПЕРЧЕНЯ

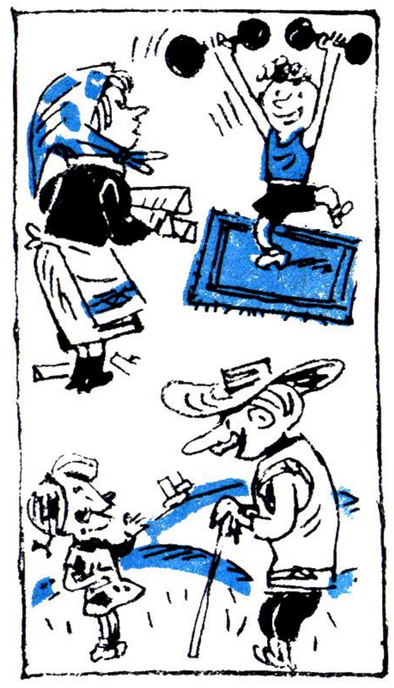

СИНОВА ВІДПОВІДЬ

Каже сину вранці мати:
— Занеси дровець до хати.
— Попроси зробить це татка,
В мене зараз фіззарядка.

МАМИНА ОЛЯ

— Ти чого така брудна? —
Запитали в Олі.
— Бо сьогодні моя мама
На роботі в полі.

Федір НИКИФОРЧУК.

ЗАСПОКОЇВ

Цілісінький день Петрик грався на вулиці, а пізно увечері прибіг до хати і, не помивши ніг, вкладається спати.

— Як тобі не соромно з брудними ногами лягати на чисту постіль! — звернулась мати до Петрика. — Мені ж потім буде тяжко випрати білизну.

— Не хвилюйтеся, мамо, я ліг у панчішках, — відповів Петрик.

М. ЩЕРБАНЬ.

ПРИЧИНА

Михайлик встав уранці, одягнувся і мерщій за ковзани.

— А чого це ти не вмиваєшся? — запитав татусь.

— Хіба ви забули, що у нас канікули почалися? — відповів Михайлик.

ВІДГАДАВ

— Хто удень спить, а вночі дивиться, — загадала вчителька загадку.

Івасик, який сидів на першій парті, зразу підняв руку.

— Ану скажи.

— Мій дідусь, — голосно сказав Івась. — Він удень спить, а вночі сторожує колгоспний сад.

Аркадій МУЗИЧУК.

АГЕНТ № 796456

— ВИ, СЕРЖАНТЕ, почергуйте тут, а я за півгодини вернуся — піду повечеряю вдома. На випадок чого, негайно дзвоніть мені на квартиру...

Молодший лейтенант Кваша одягнув на шинель плащнакидку й вийшов з приміщення райвідділу міліції.

Помічник чергового, сержант Хиль залишився сам.

Надворі шелестів нудний осінній дощ, і в шибку час од часу хвицькала майже безлиста гілочка акації.

Сержант, наче підстьобнутий тим хвицьканням, підхопився з-за маленького столика в кутку й хазяйновито пройшовся по приміщенню чергової кімнати. Не знаючи й навіщо, зняв і поклав на місце трубки телефонів: у місцевому — без номерів, і в білому — з номерами, який зв'язував міліцію з областю. Відчинив і зачинив двері в порожній камері для затриманих: до свята й на свято тут було «завізно», а зараз чи присмирніли хулігани та п'яниці в зв'язку з новим законом, чи, просто, попропивалися,— але за останній тиждень жодної «НП» не трапилось.

Сержант Хиль усівся на місце чергового і витягнув зі своєї планшетки недочитану вдома книгу. Йому лишалося всього декілька сторінок, бо події в романі доходили до свого завершення: наші органи вже точно з'ясували, хто саме ховався під личиною старшого лісничого — сам головний резидент однієї з іноземних розвідок, материй агент № 796456.

Сержант швиденько дочитав книжку, але очікуваного задоволення не дістав. Ще раз подивився на напис: «Кінець першої книги» і пробурмотів про себе: «Як же так? Виходить, утік агент № 796456, прогавили, не впіймали його!?.».

І саме тої хвилини, як він оце пробурмотів, розчахнулися двері і до кімнати влетіла заплакана жінка. Впала на стілець і, ридаючи, поклала перед помічником чергового зім'ятий папірець. Сержант Хиль позирнув на папірець і відчув, як під його форменим кашкетом заворушилося волосся.

> «Не лай мене, жінко, не проклинайте, діти! Мене доконав № 796456! О, будь він тричі проклятий!»

Сержант Хиль, все ще не вірячи, протер очі і вдруге перечитав записку. Ніякого сумніву: написано чорним по білому: «№ 796456»! Це що — мана чи збіг? А якщо ні перше, ні друге, а, справді,— в районі появився ворожий шпигун?.. Ймовірно це чи ні?.. А чого б і не ймовірно? За ним зараз полюють по всій країні: шукають у промислових центрах біля оборонних споруд, а він — хитрюга! — вирішив пересидіти лихо тут у непримітному районному містечку. І, дивися, вже й помічника собі підшукав! Мало того: розправитися з ним устиг; бо чоловік цієї жінки, видно, утелепав куди його шпигун затяг і хотів прийти покаятись, а він, агент, доконав його!..

Сержант все більше й більше упевнювався у своїй правоті. Він уже не сидів, а напруженим кроком марширував кругом столу. Нежданно він спинився перед схлипуючою жінкою і різко запитав:

— А ви, того... номер 796456 бачили?

— Бачила, будь він проклятий! — простодушно відповіла молодиця.— Хоч Василь і ховав його від мене та од дітей — один раз у скрині, а вдруге — у шафі для одягу...

— Ік! — тільки й спромігся гикнути на те Хиль. Але зразу ж оговтався, налив у склянку води, сьорбнув сам і запропонував молодиці:

— Випийте, будь ласка, й не хвилюйтеся!

Жінка взяла воду, а сержант ще енергійніше замарширував кругом столу. Думав так напружено, що навіть сам чув, як під черепом шарудять мозкові звивини... «Що робити, як діяти? Ясно, що такі справи поза компетенцією міліції (так говорив у романі майор Сидоров), але... А, справді, здорово було б, якби він, нікому не відомий сержант Хиль, першим напав на слід ворожого агента... До речі, чого «якби»? Він уже тримає один кінець нитки... Зараз подзвонить по білому телефону, попросить з'єднати з самим генералом. Там, звичайно, говоритимуть, що генерал відпочиває, може, навіть нагримають на нього, на сержанта Хиля. Але він стоятиме на своєму: «Тільки з'єднайте із самим і все! Державна таємниця!..»

Сержант Хиль крокував по кімнаті взад і вперед, і вже не помічав ні самої кімнати, ні оцієї жінки, що застигла зі склянкою в руці й здивовано спостерігала за його енергійними рухами; не бачив сержант Хиль і безлистої гілочки акації, яка настирливо хвицькала в шибку...

...Ось він, сержант Хиль, на чолі оперативної групи, оточує будинок, в якому переховується шпигун. Агент № 796456 несамовито відстрілюється. Але керівник групи підповзає до самого ганку, жбурляє в двері гранату і одразу ж по вибуху вривається в будинок. На нього дикою кішкою кидається натренований шпигун, але Хиль не дурень — р-раз! — він ударом в щелепу збиває ворога з ніг, і той, падаючи, в останню мить ранить сержанта ножем у плече... В цей час на вулиці чути гуркіт автомашини, і в кімнату вбігає сам генерал. Він нахиляється над пораненим Хилем, промовляє сердечно «молодець, синку» і тут же віддає наказ: «Візьміть лейтенанта Хиля в мою машину і відвезіть його в госпіталь!» Тоді, звичайно, втрутиться молодший лейтенант Кваша: «Пробачте, товаришу генерал,— скаже він,— Хиль не лейтенант, а сержант!» Але генерал випростається, блисне грозовито очима й розгнівано кине в обличчя Кваші: «Запам'ятайте, молодший лейтенанте, генерал ніколи не помиляється. Я сказав забрати л е й т е н а н т а Хиля в машину — тож виконуйте наказ!..»

Сержант аж ходити перестав від хвилювання та нервового збудження. Він насупив брови. Тугіше затягнув ремінь. Глянув на молодицю. Та вже не плакала, а все з більшою тривогою слідкувала за поведінкою сержанта.

Хиль сів. Рішуче присунув до себе чорнильницю й дістав із шухляди аркуш паперу.

— Прізвище чоловіка?

Жінка відповіла.

— Від кого отримали записку?

— Я сама її знайшла. Заходжу у хлів поросяті дати, а там лежить мій Василь і не ворушиться, а на грудях у нього — папірець оцей...

Сержант Хиль судорожно ковтнув слину і не зчувся, як на папір упала з пера велика крапля. Він не надав цьому значення, а перехилився через стіл і стишено запитав:

— А він... чоловік ваш — давно був зв'язаний?..

— Боже сохрани! — захитала молодиця головою,— він не був зв'язаний! Просто, лежав — мертв'як мертв'яком — і записка на грудях...

— Я питаю, чи давно із шпигуном зв'язаний?!. З оцим, номером 796456, який і доконав його, чоловіка вашого!

Молодиця пополотніла й підхопилася зі стільця.

В цю мить у дверях появився молодший лейтенант Кваша.

— Що трапилось, сержанте? Чотири рази вам дзвонив, а ви мовчите?

Та загледівши отетерілу жінку, яка все ще стояла з розкритим ротом, не в змозі щось промовити, черговий поспішно наблизився до столу. Побачив там детективний роман, зіжмакану записку й аркуш паперу з великою чорнильною плямою. Перевів погляд на виструнченого Хиля.

— Сержанте, сядьте за свій стіл. А ви, громадянко, заспокойтесь і розкажіть, що скоїлось?.. Та книжку, детектив свій, заберіть, сержанте!

Хиль подибав у куток до свого столика, а жінка, трохи оговтавшись, насипалась на чергового:

— Я до нього, як до людини, як до міліціонера прийшла,— кинула вона розлюченого косяка у бік принишклого Хиля,— а він — «шпигун», «агент»!.. Чоловік у мене, товаришу начальнику, пропадає... Три дні в хаті не ночує, а в хліві спить і п'є безбожно. Місця собі з горя не находить... Племінник відзначав день народження і треба було щось дарувати. Ну, Василь і подарував йому лотерейний білет номер 796456. Думав, усе одно пропаде... А племінник тиждень тому виграв на той номер «Москвича». Василь, як узнав так зразу й запив-загуляв... Я вже й просила його і молила — бог з ним з тим білетом,— а він, і сьогодні, залив очі, поклав на груди записку і хоч ти йому що... Може б ви, міліція, на нього подіяли, пострахали б чи поговорили — бо пропаде чоловік!..

...Сержант Хиль понуро топтав багнюку в темній вуличці, йдучи поруч із жінкою. Коли вже наближалися до її двору, Хиль непомітно витягнув з планшетки детективний роман, в якому діяв агент № 796456, і жбурнув його у пітьму — за чийсь паркан.

Іван НЕМИРОВИЧ.

Друже Перче!

Ми живемо в семи кілометрах від школи, і тому нам видали учнівські квитки, що дають право на безплатний проїзд в попутних автобусах. Квитки-квитками, та непогано було б, якби ми ще могли ними скористатися. На жаль, досі це нам ще ні разу не вдавалося. Такі дяді-шофери, як І. Шишков, Л. Мазурець, Смирнов нас і до дверей автобуса не підпускають, а беруть тільки пасажирів, що їздять за гроші.

Може, ти, дядечку Перче, знаєш, яким транспортом треба під'їхати до керівників Старокостянтинівського автопарку, щоб вони, нарешті, й нас, учнів, вважали пасажирами.

Учні Старокостянтинівської школи № 6
(11 підписів).

Чернівецький інструментальний завод надіслав нам набір інструментів для колгоспного механіка. Серед ключів і напильників є «інструмент», що подібний чи то на деформовану заготовку для топорища, чи то на кострубату заготовку для макогона. У комплектувальній відомості вказано, що це «ватерпас будівельний». Є на цьому ватерпасі навіть дірки для пробірок з рідиною, є пробірки. Та рідини нема. Є ще, правда, сліди молотка.

Якщо це справді ватерпас, то поясни нам, Перче, що ним міряти? Бо єдине, що він може показати правильно, то рівень совісті отих бракоробів, що прикриваються вивіскою Чернівецького інструментального заводу.

БАНКОВСЬКИЙ.
інженер.

м. Київ.

Ти, мабуть, чув притчу про одного господаря, котрий зробив з дишля макогона, бо іншої деревини під рукою не знайшов. Макогін справно бігав по макітрі, а віз стояв собі під повіткою. Так, як стоїть наш електрозварювальний агрегат. Він стоїть, а нам з кожною дрібницею доводиться їздити за дванадцять кілометрів у майстерні райсільгосптехніки. Чому? А тому, що голова колгоспу Анатолій Васильович Давневич звелів зняти мотор з агрегата і поставити на «Волгу». У великому господарстві «Волга» теж потрібна, але... Але натякни, Перче, Анатолію Васильовичу, що макогони робляться не за рахунок дишлів.

Колгоспники сільгоспартілі «Комунар» Казанківського району Миколаївської області.

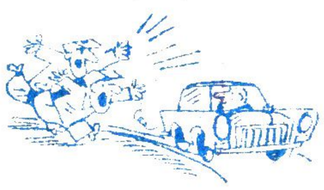

Заглянь, будь ласка, в свій архів за 1966 рік, і знайдеш там нашу скаргу про те, що пасажирам, які чекають автобуса на станції Поташ, нема де сховатися від негоди. Ти, Перче, надіслав нашого листа для вжиття заходів голові виконкому Маньківської райради т. Скоробресі, а він з заходами довго не барився: 21 січня 1967 року відповів тобі, що, згідно плану, «на ст. Поташ буде побудовано автопавільйон постійного типу в 1967 році».

1967 рік вже минув. Тепер, якщо не брешуть календарі,— вже квітень 1968 року. А запланованого павільйону як не було, так і нема.

Цікаво, Перче, що з цього приводу тобі зараз напише товариш Скоробреха. Дуже цікаво!

П. ТРУНДЕНКО.

Ст. Поташ
Маньківського району
Черкаської області.

ПЕРЕВИХОВАННЯ

Нам з дружиною одночасно запропонували путівки до санаторію, і якщо нас порадувала перспектива відпочити на Чорному морі, то стривожило інше: куди подіти Андрійка. Близьких родичів у нас не було, і після роздумів дружина написала до своєї тітки в село і запитала, чи не візьме вона на місяць до себе нашого малюка. Через кілька днів і тітка, і дядько приїхали до нас.

— Аякже! Аякже! Візьмемо, нам буде веселіше, нехай нас забавить, — щебетала тітка. — У баби є моня, вона дасть Андрійкові моні.

Дядько, старий учитель-пенсіонер, тільки морщився:

— Будь ласка, без сюсюкання. З дитиною слід розмовляти звичайною мовою дорослих. Для чого вчити оті «моні», «питі», «жижі», а потім переучувати? Це ж для дитини зайве навантаження — пізнавати речі під одною назвою, а потім переучуватись. Та краще вже одночасно навчати іноземної мови. Куди доцільніше! Ні, дитиною я займусь сам...

Через місяць ми повернулись із санаторію і поїхали до дядька. Зайшовши в прихожу, крізь відчинені двері ми почули дядьків голос:

— Ага баба пішла тпруа. Вона зараз прийде і зварить Андрійкові коко, Андрійко буде гам-гам.

Ми увійшли до кімнати. Дядько здивувався:

— Чим ви так рано зуміли добратись? Поїзд же приходить до нас о дев'ятій.

— А вже десята.

— Не може бути! Невже мій годинник... того?

Він пошукав годинник і звернувся до малюка:

— Андрійку, де дідів годинничок? Де тік-тік?

— Па! Тась... — констатував Андрійко.

— Ая-яй! Па? Хіба ж так можна? — вигукнув старий і почав шукати в тазику свій тік-тік.

Арсен ТКАЧУК.

с. Глухівці
Козятинського району
Вінницької області.

Мал. М. КАПУСТИ (м. Донецьк)

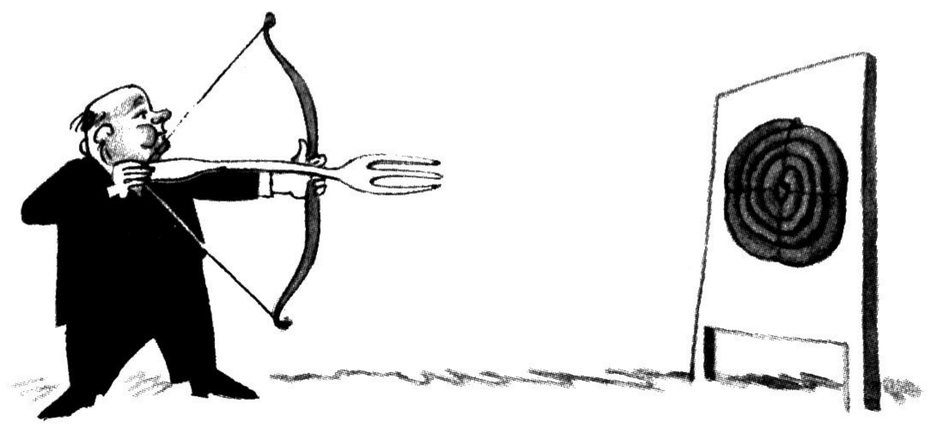

Без слів.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

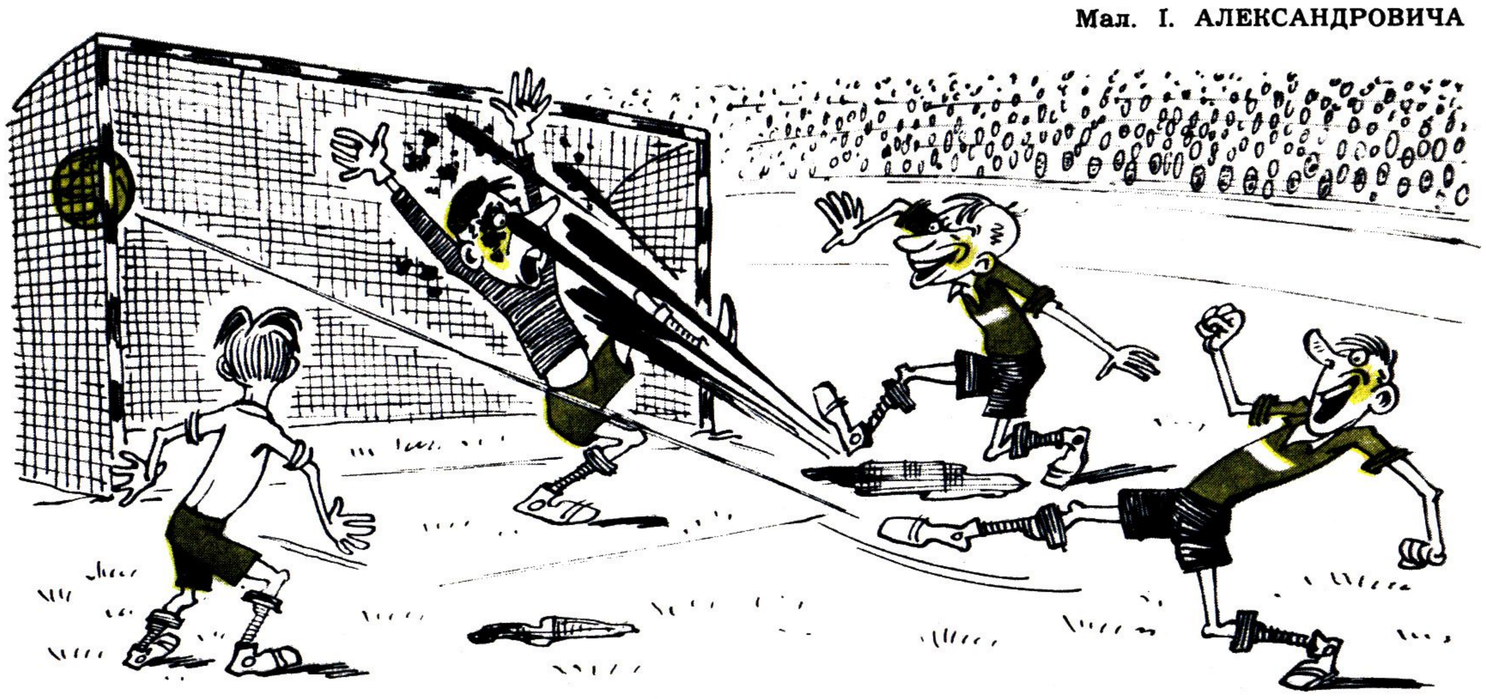

Весняний футбол.

Страшне перо не в гусака...

«...Стояв трактор «Беларусь» передом на південний захід, задньою частиною на північ».

(З протоколу огляду).

Надіслав П. БАБЕНКО.

м. Каховка

* * *

«Сьогодні в приміщені кірпічного заводу, демонструється «Голова».»

(З афіші).

—

«ЗАЯВА Прошу Вас, предоставити мені отпуск з в'язку з випадком весілля».

—

«Громадяни! При переході дороги, будьти обережні! Переходьте дорогу, тільки з заді тролейбуса. Цим ви забезпечите своє життя!»

(З оголошення).

Надіслав А. ЩЕРБАНЬ.

м. Вінниця.

* * *

«Продається корова в селі Гремячка Козюля Іван Петрович з третім розтелом».

Надіслав В. ЄРШОВ.

с. Імшана
Сумської області

* * *

«Довідка видана про те, що Шальвик В. А. в травні місяці прохворів на суму (руб. десять коп. 80).»

(Із довідки).

Надіслав Ф. ХОМ'ЯК.

м. Копичинці
Тернопільської області.

* * *

«Майстерня приймає і видає готове взуття из 8 год до 18 год перекрашує в різний колір всіх клієнтів в порядку черги.»

(Із оголошення).

—

«Розклад учнів на друге півріччя 1967—1968 навчального року.»

—

«Справка
Дана хв. Іванюк М. Р. в тім що вона находилась на амбулаторному лікуванні у терапевта, що і підтверджує заключний діагноз постільного режиму через що звільняється від фізтруда сердечна недостачність мітрального клапана та ревматизм неактивної фази.»

Виписав М. ДАНИЛЮК.

Кримська область,
Кіровський район.

* * *

«Маю куток для одного квартиранта, а мені потрібні дрова і собачий намордник. З пропозиціями звертатися на адресу: Квіткова 29 «а» після обіду...»

(З об'яви).

Надіслала С. РЯБА.

м. Дніпропетровськ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Ніжинський райпобуткомбінат угоди з людьми укладав, гроші від них брав, будинки споруджувати обіцяв, а пальцем об палець не вдаряв.

Про це поскаржився Перцеві житель с. Безуглівки Г. Я. Полінчик.

Як повідомив редакцію начальник Чернігівського обласного управління побутового обслуговування т. Ткаченко, майстра І. П. Балаша, що так майстерно провертав оті штучки, з посади звільнено. Г. Я. Полінчику буде відшкодовано будівельні матеріали.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

● У листі до «Перця» йшлося про те, що клуб у радгоспі «Айдар» Луганської області давно вже потребує ремонту, а керівників радгоспу це не турбує.

Як повідомив редакцію секретар Марківського райкому КП України т. Романенко, нині клуб капітально відремонтовано. Крім того, складено кошторис на будівництво нового клубу у 1968 році. Уже закладено фундамент і повністю завезено необхідні будівельні матеріали.

● До редакції надійшов сигнал про те, що у Павлиському маслоцеху Кремгесівського маслозаводу грубо порушують санітарно-технічний режим.

Як повідомив головний лікар Кіровоградської облсанепідстанції т. Радіонов, на підставі матеріалів санітарного обслідування, роботу цього цеху припинено до проведення необхідного ремонту та впровадження належного санітарно-технічного режиму.

● Директор радгоспу «Старосільський» (Ровенська область) Юрковець І. Г. грубо поводився з підлеглими. Про це писалося в листі робітників радгоспу до редакції «Перця».

Секретар Рокитнівського райкому КП України т. Кавун повідомив, що факти підтвердились.

За грубе ставлення до робітників бюро райкому КП України оголосило Юрковцю догану.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія:
М. БІЛКУН, К. ЗАРУБА,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ,
О. МИХАЛЕВИЧ,
С. ОЛІЙНИК.

перець

Адреса редакції:
Київ-47,
Брест-Литовський проспект, 94.
Для телеграм: Київ, Перець.
Тел. 41-82-12, 41-83-46, 41-83-79.

Журнал «Перець» № 7 (785)
(на украинском языке).

Підписано до друку
20. III. 1968 р.

Ціна 24 коп. на місяць.

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА».

Папір 70×108⅛=1 пап. арк.
2 друк. арк.

БФ 12931. Зам. 01361.
Тираж 1 500 000.

Видавництво і комбінат друку
«Радянська Україна». Київ,
Брест-Литовський проспект, 94.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

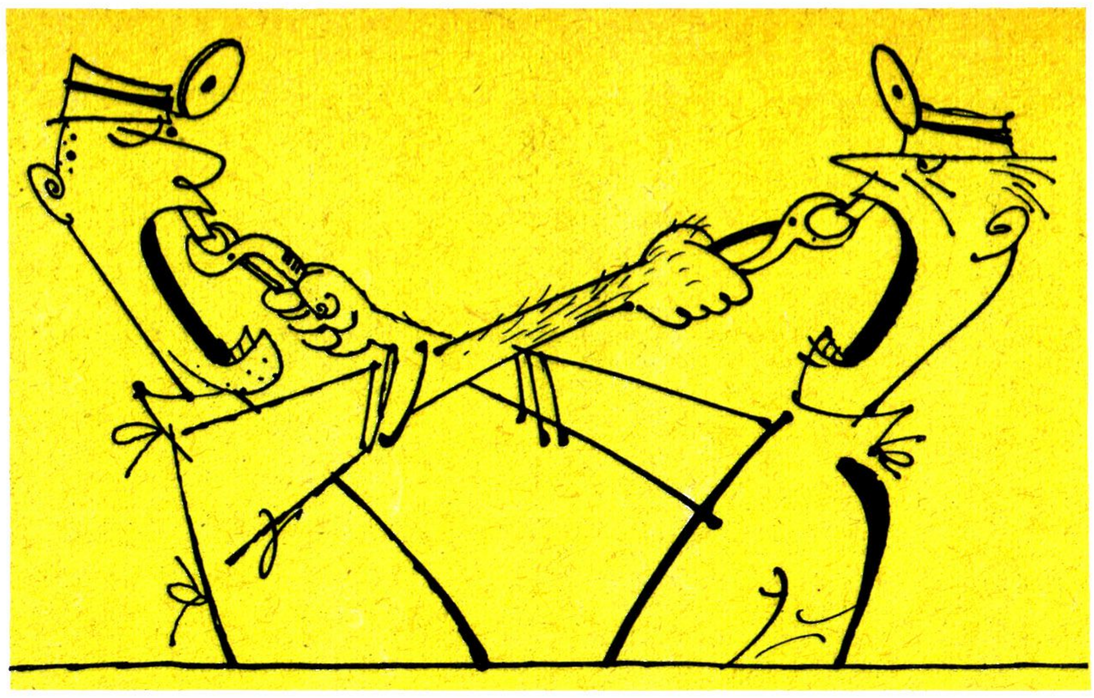

Дуель стоматологів.

Коротко кажучи

— Отож. Влаштували ми, значить, новосілля. Зібралися гості. Подарували вскладчину одну люстру. А випили так, що в очах темно стало!

* * *

— Знову ви на зборах не були?!
— Я ж — на півставки працюю...
— Ну, і що! Могли б хоч до половини зборів досидіти.

* * *

— Не повіриш, я сп'яну побив два «Рекорди» — приймач і телевізор!

М. ХАБИНСЬКИЙ.

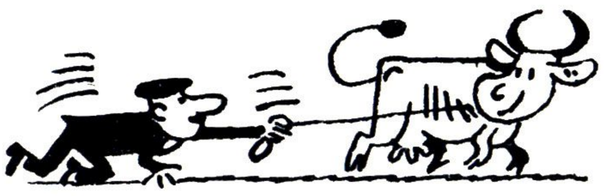

ОМЕЛЬКО І КОРОВА

Омелько Куліш вів з базару корову.
— Оце так корова!..
— Хай буде здорова!..
...Зустріли сусіди його край села,
Селом вже Омелька... корова вела.

СВОЇ ЛЮДИ

Охрім чужих харчів не їв,
Не йшов робити сам нікуди,
В батьків на шиї він сидів,
Але ж батьки — свої це люди.

Михайло ІВАНИКОВИЧ

с. Погар
Сколівського району
Львівської області.

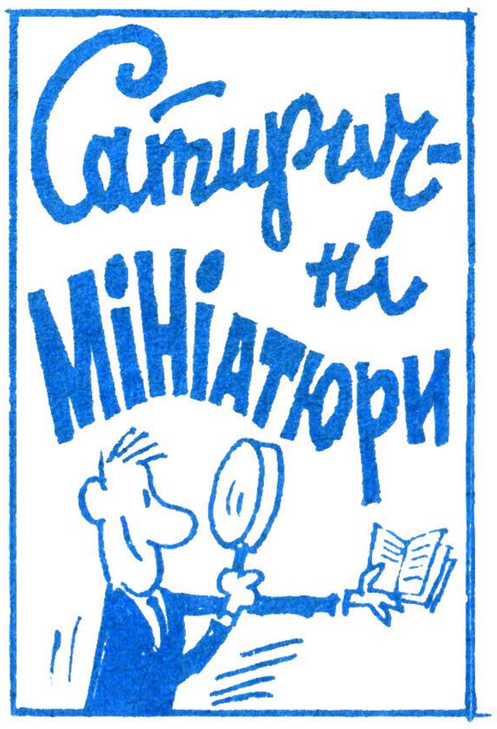

ЗРОЗУМІВ...

Запросив Петро Івана:
— Приходь на гостину
Та візьми також з собою
Свою половину.

Ввечері Іван приходить,
Усміхнувся хитро:
— Казав взяти половину,
А я взяв аж літру...

ПОДЯКА

З часів доісторичних і донині
Відомо, що собака — друг людині.
Чому ж від нас така собаці дяка,
Як зрадить друг, то кажуть:
«От собака!»

М. МАНИЦЬКИЙ.

с. Дідівщина
на Київщині.

ДОВГЕ ЗАСІДАННЯ

— Чому так довго засідають?—
Іван питає Никона.
— Та вже усі позасипали,
А розбудити нікому!

Володимир НИЖНИК.
м. Одеса.

ДОГАДЛИВИЙ СИНОК

— На свій хліб пора, синочку,
Бо вже виріс із сорочки...
— А ти, мамо, не кричи,
А візьми та доточи...

Микола КИЯШКО.
м. Дніпропетровськ.

ПИЯК-МОРАЛІСТ

Терпіла мужа-пияка жона,
Хоч дудлив той горілку без упину.
Коли ж вина пригубила вона,—
Її він, як п'яничку, кинув.

ХВАСТОВИТЕ КРІСЛО

В кімнаті Крісло хвасталось без краю:
— З начальством я тісні стосунки
маю...

МІЛЬ І СИНТЕТИКА

— Синтетику розхвалюють дарма,—
Журилась Міль, — поживи в ній нема...

КЛУБ ВІДКРИВСЯ

Нарешті клуб у нас відкрився.
...Замок від клубу загубився.

Василь НІКОЛЕНКО.

с. Кустолово-Суходілка
Новосанжарського району
Полтавської області.

Індекс 74393

НАРОДНІ УСМІШКИ

Ілюстрації В. ГЛИВЕНКА

А Я НЕ СЕРДЖУСЬ

Посварилися дві сусідки. От одна й каже другій:

— Одарко, твої кури ходять до нас у двір і поїдають те зерно, що я сиплю своїм! Від цього разу, щоб я не бачила твоїх курей в моєму дворі, бо поперебиваю їм ноги.

А друга сусідка каже:

— Ну чого ти... А я ж не серджусь на тебе, коли твої кури в мене несуться.

Повідомив П. П. ДАЦЕНКО з с. Крива Руда Семенівського району Полтавської області.

НІКОЛИ

Одного разу проходив чоловік повз орача і привітався. А орач як закричить:

— Тут ніколи, а він ще й здоровкається.

Повідомив А. О. ЗІНЧЕНКО з с. В'язівок Хорольського району Полтавської обл.

АКУРАТНИЙ

— Ходім до лазні, Гнате!

— Не хочу, я звик у ставку митися.

— А взимку?

— Та скільки тої зими...

ЛЮБИТЬ КНИЖКИ

Мати трирічного Миколки хвалиться сусідці.

— Уляно, от мій Коля любить книжки. Оце як схопить книжку, так не випустить, поки не порве.

Повідомив В. С. ГРЕБЕНЮК з м. Ромен Сумської області.

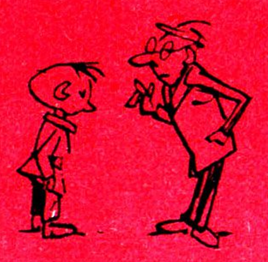

НЕ ОДИН

Учитель. — Що ж мені з тобою робити? Я вчора дивився на твою домашню роботу і дивувався: як це одна людина може наробити стільки помилок?

Учень. — Я був не один. Мені мама допомагала.

Повідомив В. І. СЛЮСАРЧУК з с. Жовтневого Славутського р-ну Хмельницької обл.

МАБУТЬ, ЯШИН СТОЯВ

Андрійко: — Бабусю, наші хокеїсти стали чемпіонами світу і Європи.

Бабуся: — Мабуть, Яшин на дверях стояв.

Повідомив В. Г. ОЛЕКСІЄНКО з м. Привілля Луганської області.

ЗАПІЗНИЛИСЬ

Два п'янички поспішають зранку до найближчої забігайлівки. Перед нею в калюжі уже хтось лежить.

— Завжди ми запізнюємось, — звертається один п'яничка до другого. — Бачиш, люди вже гуляють...

Повідомив К. АНДРІЙКО з м. Києва.

ЖАЛІСЛИВИЙ СИН

— Чи дома твоя мама, Миколо? — запитує сусідка вісімнадцятирічного хлопця, що виходить з двору.

— Дома, — каже хлопець. — Вона до хати заносить мішки з мукою. Тільки що привезла з млина.

— А ти ж куди йдеш?

— Та піду трохи погуляю. Не можу дивитися, як вона, бідолашна, надривається.

Повідомив І. П. СУПРЯГА з м. Євпаторії Кримської області.

НА УРОЦІ

— Що допомагає нам дізнатися про зміни в природі? — запитав учитель.

— Бюро погоди, — відповів учень.

Повідомив М. СІДЛИЧЕНКО з радгоспу «Лідіно» Білопільського району Сумської області.

ЗАКУСКА

Було це за старих часів. Жили по-сусідству два дядьки. От побачив один з них сусідського хлопчину та й питає:

— Грицьку! У вас сьогодні пили горілку?

— Пили, — каже Грицько.

— А чим же ви закусюєте? — питає далі дядько. А треба сказати, що один з них жив дуже бідно, а другий ще бідніше.

— Та як коли, дядьку, — відказує Грицько. — А сьогодні, як випили, то батько рукав понюхали, а мати спідницею втерлися, я ще не закусюю, бо, кажуть, що малий.

Повідомив Б. ІЛЬЧАК з с. Петрашівки Тульчинського району Вінницької області.

НЕ ПОБОЯВСЯ

— І ви не побоялися уночі вирушати на крадіжку лісу? Та ж лісова охорона могла мати при собі зброю, — запитав слідчий.

— А у нас з собою була півлітра, — відповів лісокрад.

Повідомив Г. М. НЕБЕСЕНКО з с. Пояски Олевського р-ну Житомирської області.